

Голос України

Газета Верховної
Ради України

№ 54 (2554) ■ Вівторок, 27 березня 2001 року ■ Ціна договірною

■ 1744 р. Народився російський історик та колекціонер Олексій Мусін-Пушкін. Відкрив і опублікував «Слово о полку Ігоревім».

■ 1786 р. У Києві в Кирилівському монастирі влаштовано будинок для інвалідів, старих і покалічених воїнів.

■ 1848 р. На Закарпатті скасовано кріпацтво.

■ 1963 р. Помер партизанський командир і письменник, Герой Радянського Союзу Петро Вершигора.

■ 1968 р. Загинув перший космонавт планети Юрій Гагарін.

27 березня

Більшість потрібно зберегти

Президент України Леонід Кучма, Прем'єр-міністр Віктор Ющенко і Голова Верховної Ради Іван Плющ наголошують на необхідності збереження парламентської більшості та взаємної відповідальності парламенту і уряду за ситуацію в країні.

Про це, як повідомляє «Інтерфакс-Україна», йшлося між керівниками держави під час дружньої зустрічі, що відбулася в суботу в Феофанії, де перебу-

ває на лікуванні Іван Плющ. Сторони зазначили, що парламент має бути дієздатний. Президент наголосив на необхідності ретельної роботи уряду над законопроектами. Учасники зустрічі також обговорили ситуацію, пов'язану з частими переходами депутатів із фракції до фракції. Окрім того, обговорювалася політична ситуація в Україні.

Сторони висловилися за необхідність діалогу для стабілізації ситуації в країні.

Лауреат конкурсу «Голосу України» народна артистка Антоніна Червінська з Кіровоградщини.

(Матеріал про концерт-звіт Кіровоградської області читайте на 16-й стор.).
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

! У номер

Діалог можливий, але...

Минулий тиждень засвідчив, що парламент може працювати плідно й ефективно, незважаючи на політичні пристрасті і в країні, і в самій Верховній Раді, — сказав на традиційній прес-конференції перший заступник Голови Верховної Ради України Віктор Медведчук. — Прийнято низку важливих законів і постанов. Насамперед — це Бюджетний кодекс України, закони «Про вибори народних депутатів з пропозиціями Президента», «Про затвердження прожиткового мінімуму на 2001 рік», «Про розвідувальні органи України» тощо. Розблоковано нарешті закон про Кабінет Міністрів, який прийнято у першому читанні.

Усього впродовж 7-ї сесії (лютий—березень) розглянуто 104 законопроекти, прийнято в цілому 31 закон, у першому—другому читаннях — 12 законопроектів, направлено на доопрацювання — 5, відхилено та знято з розгляду — 43.

Відповідаючи на запитання журналістів, Віктор Медведчук сказав, що міністр внутрішніх справ Юрій Кравченко подав заяву про звільнення ще два тижні тому за власним бажанням. Новий міністр Юрій Смирнов, на думку Віктора Медведчука, має врахувати попередні помилки і зробити все, щоб МВС служило інтересам народу.

(Закінчення на 2-й стор.).

Зустрічі з партнерами

Міністр закордонних справ України Анатолій Зленко цими днями перебуває за океаном: учора він відвідав Канаду, а сьогодні мають відбутися його зустрічі з держсекретарем США Коліном Пауеллом і помічником президента Америки з національної безпеки Кондолоєю Райс.

Депутатське звернення

до Президента України Л. Кучми
народного депутата Валерія Коломойцева

Шановний Леоніде Даниловичу!

Нещодавно Ви у своєму виступі, який транслювався по центральному телебаченню, наголошували на необхідності дотримання представниками всіх гілок влади в Україні Конституції, а також на необхідності злагоди та порозуміння, важливості забезпечення свободи слова та вільної роботи засобів масової інформації. Однак окремі посадові особи та депутати міської ради Луганська викладені у цьому зверненні пропозиції брутально ігнорують, що найближчим часом може призвести до громадянських конфліктів.

(Закінчення на 4-й стор.).

Світ про Україну

Чи є надії на майбутнє?

«П'ятнадцять докорінно відмінних політичних партій відклали на потім розбіжності в поглядах і сформували продемократичну, проєвропейську опозицію за відставку Кучми. Ці події матимуть наслідки не тільки для України, а й для всієї політичної карти Європи» — так оцінює антикучмівські виступи американське видання «ЮС ньюс енд Уорлд рипорт». І далі: «Країна була головним реципієнтом допомоги США, спрямованої на будівництво демократії, і загроє з ідеєю колись вступити до Європейського союзу. Але надії на майбутнє України почали танути відтоді, як почав зростати авторитаризм Кучми».

(Закінчення на 13-й стор.).

АНАТОМІЯ ІНВЕСТИЦІЙ

Прем'єра рубрики
Спочатку була економічна теорія

Вона стверджує, що передумовою виходу будь-якої країни з економічної кризи є гнучка й ефективна інвестиційна політика. Потім ми дізналися, що інвестиції бувають різні: прямі і зворотні, іноземні та внутрішні, портфельні й системні — не буває лише дармових. На сьогодні у той чи той спосіб, скажімо, зарубіжний капітал прийшов на 7794 підприємства. Ну то й що з того? Власне, про це й розповідатимуть матеріали, вміщені під новою рубрикою на 16-й стор.

Уже ніхто нічого не чекає

Не витримала глузування з боку керівництва країни і вирішила написати про наболіле. Народні заощадження, начебто, збираються повернути громадянам України. Але коли? Коли доживемо до ста років? Не смійтеся. У цій державі люди стільки не живуть. Дивно, що ми взагалі умудряємося існувати за таких маленьких зарплат та пенсій, за таких високих цін на продукти, ліки та комунальні послуги. Отож заспокойтеся, панове, ніхто цих заощаджень уже не чекає.

Л. РОМАНОВА.

Темно так, що нічого не чути

У п'ятницю херсонські передплатники не знайшли у своїх поштових скриньках місцевих улюблених видань. За несплату енергетики від'єднали від постачання міську друкарню. Борг поліграфістів становить 14 тисяч гривень, у свою чергу редакції заборгували їм 37 тисяч. Третій тиждень у друкарні не працюють і телефони — їх теж відрізали за несплату.

Все ж «консенсусу», здається, буде досягнуто: в обмін на борги друкарня запропонує «Обленерго» поліграфічні послуги.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсонська область.

■ У Черкасах відкрився VIII міжнародний телефестиваль «Агросвіт-2001».

■ У зоні екологічного лиха в Первомайському районі Миколаївської області у пробах води із колодязів виявлено підвищення гранично допустимих концентрацій нітратів.

■ У селі Підзахаричі Путильського району Чернівецької області пограбовано церкву.

■ Підключено до електромережі 2-й блок Запорізької АЕС.

Наша адреса в Internet на сервері української преси: <http://UAmedia.visti.net/golos>

P.S.

Діалог можливий, але...

(Початок на 1-й стор.).

Кажучи про переговори між опозицією і владою, Віктор Медведчук зіслався на слова Президента, сказані у Бахчисарай: діалог має вестися. Але він особисто переконаний: якщо опозиція наполягатиме на відставці Президента, то такі переговори нереальні. Як парламентарій Віктор Медведчук переконаний, що й імпичмент неможливий, бо не набереться 300 голосів. Інших конституційних шляхів для відставки Президента не існує. Отож, на переконання Віктора Медведчука, перш ніж розпочати діалог, опозиція і влада мусять чітко виробити свої умови.

Ініціатива «Трудової України» із запрошенням приватних західних детективів для розслідування «справи Гонгадзе» має той сенс, що позбавить недовіри західних інвесторів до України. Коли на адресу Генпрокуратури і МВС лунає нищівна критика, така недовіра тільки посилюється. Насправді ж країна з 50-мільйонним населенням має всі можливості, щоб самій розкрити «справу Гонгадзе» на належному рівні.

Віктор Медведчук зауважив, що ні окремі депутати, ні Верховна Рада ніколи не ставили питання відставки уряду Віктора Ющенка. Інша справа, коли йдеться про збереження парламентської більшості. Без такої більшості не може працювати ні уряд Ющенка, ні інший уряд. Віктор Медведчук переконаний, що потрібна перереєстрація більшості, оскільки, наприклад, фракція «Батьківщина» на засідання координаційної ради не з'являється, але в узгоджувальній раді участь бере. Щодо політичної угоди між більшістю і урядом, то Медведчук дедалі більше схиляється до думки, що треба починати з нормативних актів, а саме: прийняти закони про уряд, політичні партії, парламентську більшість, опозицію. Лише на законодавчій базі парламентська більшість може впливати на уряд та співпрацювати на основі взаємної відповідальності.

Анатолій КАРАСЬ.

Готується реставрація тіньових схем

но частку виробленої електричної енергії АЕС України до 50—55 відсотків.

Атомники не можуть погодитися зі спробами поставити під сумнів правильність стратегії реформування енергетики. Занепокоєння в колективах атомників викликає намагання деяких політичних сил скасувати низку положень Закону України «Про електроенергетику» стосовно забезпечення прозорості проходження грошових коштів за вироблену та спожиту електроенергію. Натомість ці сили пропонують прийняти закон про оптовий ринок електроенергії, за яким з-під контролю державних органів управління виводяться грошові потоки за вироблену та спожиту електроенергію, що неодмінно призведе до «вимивання» коштів з енерго-ринку.

На думку профспілки, нелогічно і неправильно відмовлятися від стабільних позитивних зрушень в одному із визначальних секторів економіки держави, базуючися лише на суперечливому ставленні особисто до Юлії Тимошенко. Несправедливо забувати все позитивне, що було зроблено в ПЕК Ю. Тимошенко як членом уряду, незважаючи на протидію экс-міністра палива та енергетики С. Єрмілова та впливових ділків від електроенергетики, наголошується у відкритому листі профспілки атомників.

Відкритий лист

До редакції надійшов відкритий лист профспілки працівників атомної енергетики та промисловості України до Президента, Верховної Ради та Кабінету Міністрів України, в якому, зокрема, зазначено, що у 2000—2001 роках унаслідок дій уряду Віктора Ющенка досягнуто позитивних зрушень у паливно-енергетичному комплексі України та що робота зі стабілізації ПЕК набула системності. Реалізація нової енергетичної політики дала змогу ліквідувати схему розрахунків через заліки, бартерні операції, що призвело до втрати майже 70 відсотків коштів генерації, а також утвердити сприйняття електричної енергії як товару і налагодити дисципліну грошових розрахунків.

Доповнення та зміни до Закону «Про електроенергетику» дали змогу врегулювати взаємовідносини між учасниками оптового ринку електроенергії, зробити їх прозорішими та контрольованими. Внаслідок чого було розв'язано проблему придбання свіжого ядерного палива для атомних станцій, виконано низку заходів з підвищення безпеки ядерних енергоблоків, забезпечено на кінець 2000 року роботу 14 атомних блоків, доведе-

Пам'ять і пересторога

Під таким девізом відбувся мітинг-похід опозиції у столиці України минулої суботи

Репортаж

Маніфестанти пройшли від пам'ятника Тарасу Шевченку до Михайлівської площі. Над колонами майоріли прапори різних партій, у тому числі «Батьківщини», «Собор», новоутвореної Зеленої партії України. Учасники походу несли величезний транспарант чорного кольору з написом «Три мільйони українців стали жертвами режиму Кучми». Поряд був ще один: «Ти можеш стати наступним». У перших лавах маніфестанти несли портрети лідера Народного руху України В'ячеслава Чорновола, народного депутата Вадима Гетьмана, журналіста Георгія Гонгадзе і поета Василя Стуса, перев'язані траурними стрічками.

На Володимирській біля будинку, у якому міститься Служба безпеки України, колона зробила зупинку. Мітинг поблизу пам'ятного знака увічнення жертв голодомору розпочався з хвилини мовчання.

Народний депутат Тарас Чорновіл у своєму слові зауважив: треба зупинити дорогу смерті, якою іде Україна. Він підкреслив, що не можна жити в країні брехні.

— Я — віддзеркалення суспільства, побудованого на насильстві та брехні, — наголосила Леся Гонгадзе, яка також виступила на мітингу. Вона звинуватила Президента України у своїх стражданнях, а також у тому, що з перших днів той казав неправду. Чимало емоційних слів Леся Гонгадзе висловила на адресу народного депутата Сергія Тігіпка і партії «Трудова Україна», які ініціювали приїзд в Україну детективів з приватного агентства «Кролл» для розслідування обставин загибелі її сина Георгія Гонгадзе.

Лідер соціалістів Олександр Мороз у своєму виступі насамперед висловив співчуття Тарасу Чорноволу та Лесі Гонгадзе, а також закликав боротися за демократію, реформи, права людей. Олександр Мороз процитував висловлювання Президента Польщі Олександра Квасневського про те, що демократія — це костюм, який треба носити, хоча він може й не подобатися, інакше будеш голим. «Наша влада, — підкреслив Олександр Мороз, — давно гола.»

Під мелодію пісні Тараса Петриненка «Боже, Україно збережи!» учасники мітингу випустили у небо голубів, які символізували настання свободи для нинішніх політ'язнів.

За різними оцінками, у мітингу-поході взяли участь до п'яти тисяч громадян.

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

«Проліски» в інтер'єрі політики

Минулої п'ятниці в Печерському районному суді Києва пролунали оплески. Ними зустріли появу в залі судового засідання луг'янівської бранки — Юлії Тимошенко. Як повідомив головуючий Микола Замковенко, її було викликано «з його ініціативи і цілком таємно». «Ми будемо працювати недовго, оскільки стан здоров'я Тимошенко не такий хороший, як ми думали», — попередив суддя і попросив не перетворювати судові засідання на мітинг і не зловживати політичними виступами.

Екс-віце-прем'єр намагалася не бути політичним трибуном, але — не з її вини — момент політики у її виступі все-таки був присутній. Він пов'язаний насамперед з обставинами арешту Ю. Тимошенко, вже відомими з багатьох публікацій. Метою її ув'язнення, вважає Юлія Володимирівна, є спроба ізолювати її від людей і позбавити можливості керувати опозиційними силами України. Вона стверджує, що категорично не могла тиснути на слідство, хоча тиск був, але «не з нашого боку. Ми спостерігали, як слідчі заїжджали у приміщення, де жив Олександр Волков, спілкувалися з Віктором Медведчуком...».

Присутня в залі засідання Уповноважена ВР з прав людини Н. Карпачова звернулася до суду з проханням змінити запобіжний засіб. Крім усього іншого, у Юлії Тимошенко прогресує загострення виразки. Вчора було продовжено судові дебати захисту і представників ГПУ. У залі мала бути присутня і Ю. Тимошенко. Але її, за словами М. Замковенка, «не доставили з незрозумілих причин». Рішення у справі оголосять після невеликої перерви.

Тим часом, як повідомляє наш кіровоградський кореспондент Олег БОНДАР, в області започатковано літературний конкурс «Проліски для Юлії». Його організатори — обласна організація «Батьківщини», громадське об'єднання «Жінки Батьківщини» та обласна організація НСПУ — хочуть привернути увагу суспільства до посилення негативних явищ у державі.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

На знімку: Юлія Тимошенко свідчить у Печерському районному суді щодо обставин її арешту.

Фото УНІАН.

Кому і для чого потрібен стіл?

Коментар

З того часу, як польський президент запропонував східним сусідам подарунок — круглий стіл для переговорів між владою і опозицією, минуло кілька тижнів. Здається, він нам таки знадобиться. Відвідуючи в суботу у Феоданії хворого Голову Верховної Ради Івана Плюща, Президент Леонід Кучма та прем'єр Віктор Ющенко обговорили методи лікування політичної ситуації в державі. Лідери висловилися за необхідність діяти за тими, кому зовсім недавно присвячували полум'яні рядки звернення.

Цікаво, що Леонід Кучма вважає за потрібне посадити за круглий стіл представників усіх політичних сил. «Це істина, тому що ми народ український», — як завжди тонко підмітив пан Президент. Правда, ця істина не повна, бо серед українського народу є такі, хто «хоче для України добра, хто робить конкретні справи, а хто займається розмовами». До цих останніх, на думку Президента, належить політична еліта, яка «всіма методами рветься до влади, а простіше сказати, до корита». Зауважте, порівняння влади з коритом належить не авторів цих рядків, а Леонідові Даниловичу. Що ж, йому краще знати глибинну суть нинішньої влади...

Представники опозиції гаряче вітають президентське бажання вести з ними діалог. Співкоординатор акції «Україна без Кучми» В. Чемерис прогнозує, що переговори відбудуться вже найближчим часом. З боку опозиції, наголошує він, мають бути представлені всі три її «крила» — «Україна без Кучми», ФНП і громадянський комітет «За правду».

Ну а серед своїх візаві хочуть бачити перших осіб, а не їхніх представників. Член ФНП народний депутат Тарас Стецьків вважає, що головним питанням майбутніх переговорів є «перехід влади від діючого Президента до наступного через механізм дострокових виборів». Саме це головне питання і спантеличує оточення Л. Кучми. Голова політради при Президентові В. Пустовойтенко пропонує свої теми для обговорення за круглим столом. Це питання, які «турбують суспільство». Правда, ці «питання» під великим знаком запитання: якщо суспільство — це Валерій Павлович і К^о, то теми будуть одні. Якщо суспільство — це те поняття, яке подається у глумачних словниках, теми можуть виникнути протилежні. Свій підхід у голови НДП і до того, хто має сидіти за столом переговорів: політичний діалог «повинен відбуватися в рамках політради при Президентові України, навіть без його присутності». А опозиція вважає: навпаки, присутність самого Пустовойтенка не обов'язкова. На відміну від Президента.

Як завжди, солонітвську мудрість виявив Олександр Волков. Він запропонував «найоптимальніший варіант»: з одного боку, в переговорах має брати участь Президент або ті, кого він уповноважить, а з другого — ті, з ким Президент захоче розмовляти. «Це — його право» — свято переконаний лідер Демсоюзу. Але — заради тієї ж самої істини — і опозиційні «крила» мають право інакше дивитися на права Президента. Боюсь, що за таких перпендикулярних поглядів і підходів обіцяний А. Квасневським стіл буде просто предметом інтер'єру, а не важливим аксесуаром переговорів заради стабілізації і злагоди в суспільстві. До речі, під столом легше ховати цифровий диктофон. Утім, як і його знаходити...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Уряд проти тіньового переділу

Власність

Робоча група з питань приватизації обленерго підтвердила намір уряду провести конкурси з розпродажу енергопостачальних компаній 17 і 24 квітня цього року.

Уже відомо, що Київенерго, Кіровограденерго і Херсоненерго стануть першими лотами. Нагадаю, від розпродажу усіх разом уряд планує виручити щонайменше 250 мільйонів доларів, і до участі в конкурсах Прем'єр-міністр запрошував зарубіжних інвесторів особисто. Він і не приховує того, що, приватизуючи енергопостачальні компанії у тісній взаємодії з радником CS First Boston, уряд прагне змінити структуру капіталу до цивілізованого рівня, який приносить обо-

пільну користь — державі та іншим акціонерам. На сьогодні ефективність роботи багатьох енергомереж, на жаль, залежить від певних фізичних осіб або офшорних компаній.

Нічого страшного в тому, що хтось купує більше за інших, звісно, немає. Якби цей хтось купував власність на загальних підставах, а не користуючись пільгами і преференціями, спекуючи на суперечності законодавства і зарозумілості правил гри на енергоринку.

За словами віце-прем'єра Юрія Єханурова, одного тижня не вистачило для погодження методики визначення тарифів на постачання і передачу електроенергії. Що ці тарифи не відповідають реальним витратам енергокомпаній, добре відомо і тут, і за кордоном. Але уряд не задовольняє методика, яка ґрунтується на механічному підвищенні тарифів, на чому Національна комісія з регулювання електроенергетики вже набила руку. Кабінету Міністрів потрібна стабільна, прозора система ціноутворення, котра унеможливила б неконтрольовані відключення електроенергії за борги споживачів. Цього, до речі, прагнуть і пре-

тенденти на обленерго, які вже ознайомилися з результатами інвентаризації об'єктів, що виставляються на продаж.

Віце-прем'єр Юрій Єхануров повідомив і про інші умови, що цікавлять претендентів. Зокрема, про новий, спрощений, варіант руху коштів з розподільних рахунків енергоринку, в разі відсоткової сплати за електроенергію споживачми. І про рішення Нацкомісії з регулювання електроенергетики застерегти кожного інвестора від зазіхання більш як на 15 відсотків території енергоринку. Останнє вирішальне слово має сказати Антимонопольний комітет України.

Сергій ВЛАД.

Служба-02

«Внутрі» має бути все спокійно

Учора Внутрішні війська МВС України з їхнім дев'ятим днем народження привітав Президент. 26 березня 1992 року було прийнято Закон «Про Внутрішні війська». Схоже, цей день увійде в історію вітчизняних правоохоронних органів і як день посадового народження нового міністра внутрішніх справ країни. Ним призначено Юрія Смирнова, до вчорашнього дня — заступника силового міністра Юрія Кравченка, якого відправили у відставку.

Малоймовірно, що презентацію нового силовика Леонід Кучма приурочив до Дня Внутрішніх військ. Багато хто відставку Кравченка розцінює як своєрідну поступку опозиції після подій 9 березня. Так чи інак, це — ще один рядок у літопису української міліції.

А ось історія внутрішніх військ розпочалася з часів правління російського імператора Олександра. Якраз 190 років тому він підписав указ про створення підрозділів внутрішньої варті. Відтоді основні завдання внутрішньої охорони не змінилися, хоча були істотно відкориговані часом. Вітчизняні формування ВВ МВС беруть участь у спецопераціях з ліквідації озброєних груп, звільняють заручників, охороняють вищих службових осіб країни і дипломатичні представництва, стережуть важливі державні об'єкти, супроводжують вантажі тощо. За словами командувача внутрішніх військ МВС України генерал-полковника Володимира Поважнюка, триває професіоналізація бійців увірених йому військ. Нині в лавах ВВ служать майже 50% контрактників. До 2005 року їх буде вже 75%.

Ольга ВАУЛІНА.

Союз банкірів і автомобілебудівників

Керівники Приватбанку й СП «АвтоЗА-ДЕУ» уклали угоду про співробітництво.

Її мета — реалізація взаємовигідного проекту з кредитування купівлі автомобілів вітчизняного виробництва.

Як запевнив голова правління Приватбанку Олександр Дубилет, програма розрахована на широке коло споживачів — купівля автомобіля в кредит стає нині реальною навіть для громадян з середнім рівнем доходів.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

Враховувати інтереси меншин

Конференції

Завтра в Києві відбудеться науково-практична конференція «Національно-культурне відродження і державотворчий процес в Україні: надбання та перспективи», яку проводить Асоціація національно-культурних об'єднань України спільно з Радою представників громадських організацій національних меншин при Президентові України та Інститутом політичних і етнографічних досліджень НАН України. Про мету конференції розповідає президент асоціації Олександр Фельдман.

— Почну з того, що асоціація об'єднує національно-культурні товариства, які представляють різні етнічні громади України. Сьогодні до її складу входять 35 організацій. Працюємо ми передусім за напрямками, де є спільні інтереси національних меншин. Наприклад, подали до Верховної Ради пропозиції до проектів законів «Про національні меншини в Україні», «Про концепцію державної етнологічної політики України», «Про реабілітацію та забезпечення прав осіб із числа національних меншин, що зазнали репре-

сії та були депортовані з території України». Утім, практика свідчить, що не все залежить від прийняття гарних законів. На превеликий жаль, маємо чимало прикладів, коли порушуються права людей, яких доля зробила біженцями, коли окремі стражі порядку виявляють особливу увагу до представників неслов'янських національностей. Тож нинішня конференція — це чудова нагода для налагодження діалогу між представниками державної влади, національно-культурних товариств і науковцями.

на компенсації, які виплачують фермерам заможніших країн, поліції деінде доводиться вилучати у тваринників рушницю, а кількість суїцидів серед них різко зросла. Звідки візьмуться гроші на масові погашення збитків нашим селянам у разі чого — невідомо. Хоча у нас завжди знаходилися власні запобіжники. Якщо у Великобританії разом з хворою на ящуру твариною спалюють іншу худобу в радіусі кількох кілометрів, то в нас навіть за часів Союзу не були такими марнотратними. М'ясо вимушено забитою худоби йшло на ковбасу. Нічого — вижили.

Галина КВІТКА.

Фестивали

Артисти балету задають тон

П'ятий міжнародний фестиваль «Сергій Лифар де ля данс», що відбуватиметься в Національній опері 31 березня — 1 квітня, обіцяє бути досить представницьким. Утім, це традиція всіх попередніх балетних свят.

Отже, до Києва з'їдуться Анастасія Волочкава і Анастасія Меськова (Великий театр, Москва), балет Алекса Урсюляка (Цюрих), Сандра Мюльбауер (Відень), Іван Путров (Ковен-Гарден, Лондон). А також солісти балету з Маріїнського театру, Сербського народного театру, Національної опери України. Протягом двох днів на головній балетно-оперній сцені країни талановиті артисти танцюватимуть на честь видатного хореографа, нашого земляка Сергя Лифаря.

У номер

Ужгород

Повінь. Постскрипtum

За даними Гідрометцентру, на початку тижня на Закарпатті очікується сильний дощ. Прогнозується підвищення рівня води у річках на 0,5—1,5 метра. Температура вночі — до 7 градусів морозу.

Медичний огляд пройшли понад 217 тисяч осіб, які постраждали від повені. Серед них виявлено 19 тисяч хворих. Проте, як стверджують медики, інфекційних захворювань у зоні лиха не спостерігається.

Станом на понеділок, за звітом МНС України, відновлено пошкоджені водозабори в постраждалих районах. У населених пунктах, де вже зійшла вода, проводиться дезактивація колодязів. Населення повністю забезпечено питною водою.

Звідусіль у потерпілі райони надходить допомога. Дрогобичани відправили до прикордонного Чопи необхідну водонепроникну тканину, 150 пар шкіряних рукавиць та утеплених дитячих курток і партію гумових чобіт.

Із Ужгородського району п'ятнадцять вантажівок з харчовими продуктами та одягом вирушили в Рахівський район. Майже на 4 мільйони гривень вже надійшло гуманітарної допомоги потерпілому Закарпаттю з інших областей України.

Зі столиці до Ужгорода від фармацевтичних компаній «Ганза» і «Олфа» відправлено гуманітарну допомогу — медикаменти на загальну суму 136 тисяч гривень.

Миколаїв

Трагедія в Нововасилівці

Три дівчинки і хлопчик загинули під час пожежі в селі Нововасилівка Врадівського району, що на Миколаївщині. Кілька років тому вогонь мало не забрав життя цих самих малюків.

Молоді батьки пішли в гості, залишивши своїх дітлахів без нагляду. Схоже, діти почали бавитися з вогнем. А коли сусіди, вибивши шибки, потрапили до будинку, було вже пізно.

У цьому селі мешкають майже 60 дітей дошкільного віку, а дитячий садок давно не працює. Раніше дитсадок утримував радгосп «Іскра». Після поділу господарства на два сільськогосподарські кооперативи дошкільний заклад став нікому не потрібен. Тож малюки залишаються вдома під наглядом дідуся і бабусь або самі.

З початку року в області сталося більш як 250 пожеж, в яких постраждало 24 особи.

Одним абзацом

■ Жодне із підприємств, які займаються металобрухтом на Донеччині, досі не пройшло перереєстрації, термін якої спливає 19 квітня. Сьогодні в області таким бізнесом зайняті 350 структур. Очікується, що новий дозвіл на діяльність отримають менше половини. В обласній адміністрації мають намір не видавати ліцензії підприємствам, які вказуватимуть населення як джерело отримання брухту.

■ У Запоріжжі відкрито п'яту міжрегіональну спеціалізовану виставку «СадВинПрод». В її експозиції понад 70 найменувань продукції вітчизняних виробників.

■ Співробітники ДАІ Севастополя занепокоєні крадіжками дорожніх знаків на вулицях міста, що почастишали. Загадкове зникнення дорожньої атрибутики на одній з центральних магістралей призвело до транспортної аварії.

■ У Києві на базі Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова відбувається семінар шкільних викладачів валеології — науки про здоров'я.

Фотофакт

У столиці триває реконструкція майдану Незалежності.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Жах на вулиці ящурів

Актуально

Україною блукає привид не лише коров'ячого сказу, а й чуми, ящуру та інших хвороб хвостатих і рогатих, які поклали на лопатки тваринницький комплекс багатьох країн світу.

Так, чума лютує в Африці та Азії, а ящур надійно «оселився» у тридцяти державах, передусім Західної Європи. Через епідемію останнього у Великобританії пустили під ніж 150 тисяч голів худоби і плануються забити ще мільйон. Дев'яносто країн, не вражених цими худоб'ячими негараздами, відмовилися від імпорту із зон небезпеки продукції тваринницького по-

ходження. Наша країна, поки що чиста від цих недуг, як переконують фахівці Держдепартаменту ветеринарної медицини, також вирішила зустріти біду у штики — указом Президента. В ньому йдеться не лише про перепони на шляху ввезення м'яса та худоби, активізацію боротьби з контрабандою та створення центрів з вивчення небезпечних хвороб. Документ наполягає

Поліції деінде доводиться вилучати у тваринників рушницю

Президенту
України
Л. КУЧМІ

Депутатське звернення

(Початок на 1-й стор.).

Звернутися до Вас мене змусили події, свідком деяких із них я був особисто.

Ці події свідчать про те, що в Луганській області найближчим часом можливе повторення трагедії Г. Гонгадзе, якщо органи прокуратури України терміново не здійснять усіх передбачених законодавством заходів із забезпечення виконання Конституції України та законів України окремими державними службовцями — посадовими особами Луганської облдержадміністрації та окремими депутатами міської ради Луганська.

Для підтвердження серйозності ситуації наводжу наступні факти та додаю такі матеріали:

1. Особисті заяви журналістів — громадян України, написані ними на Ваше ім'я та на ім'я Генерального прокурора України.

Згідно з заявою представників ЗМІ Луганська, власноруч підписаною 35 журналістами Луганщини, до журналістів під час виконання їхніх професійних обов'язків застосовуються фізична сила та моральні тортури депутатами Луганської міськради В. Ландиком, В. Пристюком, В. Бордовим. Журналісти звертаються до всіх, кому не байдужі Демократія та Свобода, із закликом перешкодити свавілля. Сьогодні, йдеться у заяві, погрожують журналістам, завтра — всьому суспільству. Заяву журналістів з особистими підписами, завірену підписом керівника та печаткою відділу інформації Луганської міськради, додаю. Вважаю, що кожний викладений там факт потребує ретельної перевірки та належної правової оцінки саме органами прокуратури, до підслідності якої згідно зі ст. 112 Кримінально-процесуального кодексу віднесено справи про посадові злочини, а саме про це йдеться.

2. Згідно із зробленою офіційною заявою, написаною особисто журналістами А. Тереховою та С. Бондаревою, зазначено, що без санкції прокурора, на порушення Конституції України та законодавства України державним службовцем Є. Свіридовим — заступником голови Луганської облдержадміністрації О. Єфремова, а також начальником райвідділу міліції у Ленінському районі Луганська В. Білоусовим, співробітником міліції А. Гацко, депутатами міськради В. Ландиком, В. Пристюком, Бугерою, Бенешено було здійснено протизаконний допит, незаконний обшук у службовому приміщенні, обшуки особистих речей, вилучено речі журналістів під час виконання ними своїх професійних обов'язків.

Вищезазначені чоловіки — державні службовці, співробітники міліції, депутати міськради чинили моральний та фізичний тиск на беззахисних жінок-журналістів, що призвело до значного погіршення їхнього стану здоров'я.

Особисту заяву з цього приводу жінок-журналістів А. Терехової та С. Бондаревої на ім'я Президента України, Генерального прокурора України, Голови Верховної Ради України І. Плюща, Прем'єр-міністра України В. Юшенка з інформацією про ці події та вимогами жінок-журналістів до керів-

ництва держави вжити заходів із забезпечення законності та захисту громадянських прав і свобод громадян відповідно до Конституції України, додаю. Принагідно хочу зазначити, що викладені дії посадових осіб щодо журналістів містять ознаки складу злочинів, передбачених ст. ст. 165, 166 Кримінального кодексу України — зловживання службовим положенням та перевищення влади і службових повноважень, що потребує порушення кримінальної справи у передбачений ст. ст. 94—97 КПК України триденний термін та проведення об'єктивного досудового розслідування.

3. Згідно з особистою заявою журналіста А. Зайцева, на його адресу надійшла погроза безпосередньо з боку депутата Луганської міськради В. Ландика, зміст якої полягав у тому, що найближчим часом А. Зайцев буде особисто, власноруч, фізично страчений В. Ландиком. Власну заяву громадянина А. Зайцева на ім'я Президента України та на Ваше ім'я додаю. Зазначу також, що в діях В. Ландика у даному разі містяться ознаки злочину, передбаченого ст. 100 КК України — погрози вбивством, що також не може залишатися без передбаченого законом реагування, а досудове розслідування кримінальних справ цієї категорії також згідно зі ст. 12 КПК України віднесено до підслідності слідчих прокуратури.

4. Згідно з особистою заявою журналіста Ю. Юрова, до нього депутатами Луганської міської ради В. Ландиком, В. Пристюком застосовується фізична сила під час виконання ним своїх професійних обов'язків, що унеможлиблює роботу журналіста, порушує його конституційні та громадянські права як журналіста та громадянина.

Безпосередньо на адресу журналіста Ю. Юрова внаслідок його професійної діяльності надходять погрози. Особисту заяву громадянина Ю. Юрова на ім'я Генерального прокурора держави додаю. Цей епізод протиправної діяльності депутатів міськради також свідчить про явне перевищення ними своїх владних повноважень, поєднане із застосуванням насильства до потерпілого (ч. 2 ст. 166 КК України).

5. Проти газети, де редактором працює Ю. Юров, згідно з його заявою, найближчим часом готується провокація. До офісу редакції (Луганськ, вул. Демина, 5) або окремим співробітникам, можливо, підкинуть речі, зберігання яких може тягнути за собою кримінальну відповідальність. Особисту заяву громадянина Ю. Юрова додаю. Сподіваюся на належну правову оцінку цієї ситуації залежно від того, хто конкретно готує таку акцію, що, маю надію, буде встановлено в ході перевірки.

6. Проти власного кореспондента ТСН «Студії «1+1» у Луганській області журналіста С. Ємельяченка, згідно з його особистою заявою, з боку депутата міськради Луганська В. Ландика застосовуються погрози фізичної розправи, якщо журналіст у своїй діяльності не виконуватиме вказівок В. Ландика.

Ці погрози застосовувалися у той час, коли журналіст С. Ємельяченко займався своєю професійною діяльністю. У своєму

зверненні до Генерального прокурора України та до мене як народного депутата власкор ТСН «Студії «1+1» в Луганській області С. Ємельяченко просить захистити його від подібних погроз у майбутньому, а також вжити відповідних заходів із захисту прав журналістів та забезпечення їхньої безпеки у Луганську. Звернення С. Ємельяченка додаю. Тут також йдеться про можливу пряму підготовку до фізичної розправи з журналістом у зв'язку з його професійною діяльністю (ст. ст. 17, 93 КК України).

7. Жінки-журналісти С. Бондарева і Т. Рябова у своїх заявах на Ваше ім'я та на ім'я Генерального прокурора, а також на адресу прокурора Луганської області В. Солюжко зазначають, що тиск на них призвів до значного погіршення стану здоров'я, вони просять захисту від свавілля та переслідувань. Заяву жінок-журналістів С. Бондаревої і Т. Рябової додаю. Залежно від тяжкості заподіяної здоров'ю цих потерпілих шкоди в даному разі вбачаються ознаки складів злочинів, передбачених ст. ст. 101, 102, 106 КК України.

8. Попереджений про відповідальність за свідомо неправдиву інформацію відповідно до ст. 177 КПК України журналіст А. Шульга — старший редактор редакції інформації Луганського обласного державного радіо — у своїй заяві на Ваше ім'я, на ім'я Генерального прокурора України пише:

«На жаль, у Луганській області державні мас-медіа часто використовуються для оприлюднення явно заангажованої інформації. До останнього часу в моїй журналістській роботі була можливість не йти врозріз із власною совістю. Сьогодні, 19 березня, мене викликав мій безпосередній керівник і повідомив, що від генерального директора Луганського обласної держтелерадіокомпанії отримана усна вказівка одночасно негативно висвітлювати діяльність міського голови м. Луганська. Я, старший редактор редакції інформації Луганського обласного державного радіо Шульга Антон Сергійович, висловлюю категоричну незгоду з тиском на мене і прошу гарантувати мою безпеку під час виконання мною професійних обов'язків. Прошу не допустити професійної розправи наді мною.» Навіть не юристу тут очевидно, що керівники журналіста А. Шульги стали на шлях зловживання своєю владою, відповідальність за що передбачено ст. 165 КК України.

Пане Президенте! Як вже вище зазначалося, у діях окремих державних службовців Луганської обласної державної адміністрації, окремих співробітників міліції та депутатів міськради Луганська, про яких йдеться у заявах журналістів, наявні ознаки складу злочинів, кримінальна відповідальність за які передбачена законодавством нашої держави. Ще раз наголосую на цьому, бо йдеться не просто про якісь незначні порушення — тут досить чітко проглядає серйозний кримінал. І ставитися до викладеного треба дуже серйозно, адже історія Г. Гонгадзе також починалася з порушень його прав, не реагування окремими працівниками прокуратури на його заяви тощо.

Внаслідок того, що ситуація з порушенням конституційних прав і громадянських свобод журналістів на Луганщині набула великого суспільного резонансу, відповідно до ст. 19 Закону України «Про статус народного депутата України», звертаюся до Вас з проханням організувати перевірку всіх наведених у заявах журналістів фактів, з цією метою терміново направити співробітників центрального апарату Генпрокуратури безпосередньо до Луганська, у разі наявності підстав порушити відповідні кримінальні справи та вжити вичерпних термінових, передбачених законодавством України, заходів з покарання згідно з вимогами закону осіб, винних у знущаннях над журналістами та у збуренні таким чином неспокою та тривоги в суспільстві.

Під час перебування в Луганську у своєму виборчому окрузі, куди я 18.03.2001 р. терміново вилетів на прохання журналістів, які боялися, що над ними здійснять фізичну розправу, 19.03.2001 р. я особисто, а потім і мої помічники не раз зверталися до приймальної голови Луганської облдержадміністрації О. Єфремова з пропозицією про мою зустріч з ним як народного депутата України від 106 виборчого округу, на території якого міститься Луганська облдержадміністрація, для розв'язання питань захисту журналістів. Але протягом 19.03.2001 р. зустріч призначено не було.

Тоді я був змушений зателефонувати безпосередньо до Вашої приймальної у Києві. На моє депутатське звернення Ваш помічник В. Кондукоцов терміново розв'язав порушені мною та журналістами питання. На зустріч з журналістами приїхав начальник УМВС у Луганській області Г. Єлур, який прийняв особисті заяви від громадян про погрози їхньому життю.

Журналісти, громадяни України у своїх заявах вимагають не допустити фізичної та моральної розправи над ними внаслідок професійної діяльності, оскільки згідно з заявами існує загроза життю журналістів та членів їхніх родин.

Звертаюся до Вас, пане Президенте України, з метою забезпечити недопущення трагедії, подібної до трагедії з журналістом Г. Гонгадзе, з журналістами у Луганській області.

Перекоканий, що Ваша допомога у розв'язанні порушених журналістами Луганщини питань з унеможливлення застосування фізичної сили та моральних тортур до журналістів, швидко та рішуче, передбачене законодавством України, реагування на факти свавілля, забезпечення об'єктивного розслідування викладених у особистих заявах журналістів подій стане вагомим доказом у перекоканні громадськості в спроможності органів прокуратури нашої держави захищати права людей, зокрема журналістів, рішуче протидіяти будь-якому свавіллю і притягати до відповідальності винних у протиправних діях осіб, хоч які б державні посади вони не обіймали та мандати депутатів міськради їх не прикривали.

Валерій КОЛОМОЙЦЕВ,
народний депутат України,
професор, доктор економічних наук.

Опозиція готова до діалогу, Президент — ні

**Заява
парламентської фракції виборчого
блоку Соціалістичної і Селянської
партій України «Лівий центр»**

Президент України Леонід Кучма, перебуваючи в Криму, зробив ряд заяв, які дестабілізують і так непросту політичну ситуацію в країні. Заявивши після зустрічі з Президентом Польщі Олександром Квасневським про готовність до діалогу з опозицією, пан Кучма, однак, не шукає шляхів до діалогу, а продовжує розпалювати пристрасті, нагнітає обстановку нервозності та політичного психозу. Світ уже переконався, що пообіще 9 березня ц. р. у Києві спрочувала сама українська влада з метою знищення руху опору режимові диктатури, чому є підтвердженнями і замах на життя державного діяча, народного депутата, члена нашої фракції Валентини Семенюк, проте Президент продовжує наполягати на вині опозиції і навіть закликає її стати на коліна і попросити прощення перед усією Україною. Дивними видають-

ся і зроблені паном Кучмою докори депутатського корпусу за те, що Верховна Рада не внесла доповнень і змін до Конституції за результатами всеукраїнського референдуму, тоді як і український народ, і світова громадськість знають, що це була грандіозна авантюра з гвалтуванням політичної волі українського суспільства. Некоректними є заяви Кучми і про те, що він законно обраний більшістю виборців, особливо після оприлюднення свідчень протестного політичного й кримінального пресингу на виборців, керівників підприємств і господарств, використання адміністративного ресурсу і криміналітету в виборчій боротьбі, фальшування популярних видань і недопустимих методів дискредитації суперників. Все це робить заяви Леоніда Кучми неадекватними політичній ситуації, психологічному стану суспільства і сві-

товій громадській думці, демократичним традиціям розв'язання політичних і суспільних криз, особливо в умовах розгортання опору і прилучення до нього студентства, та видає його неготовність до цивілізованого діалогу, пошуку інтелектуального виходу з глухого кута і патологічну схильність до силових методів у політичній боротьбі.

У відповідь на випади пана Кучми у нас є всі підстави заявити про його особисту відповідальність перед українським народом за розвал економіки, глибоку деформацію політичного життя і демократичного процесу в державі, за масове пограбування людей через трасти і по-шахрайськи проведену приватизацію, за забране життя у трьох мільйонів співвітчизників, за вивезення з держави мільярдних капіталів і корупцію державного апарату, узурпацію влади і потоптання конституційних прав та свобод громадян, знищення свободи слова і розбещення суспільної моралі та звичаїв, за які він, безумовно, має на колінах просити прощення у всіх українців. Але ми вважаємо, що справді настав

час для політичного діалогу влади і опозиції з метою мирного розв'язання проблем у суспільстві. Основою для цього діалогу можуть і повинні стати запропоновані депутатами — членами Форуму національного порятунку — зміни до Конституції України, які гармонізували б відносини різних гілок влади в дусі традицій європейського парламентаризму, посилили роль і відповідальність Верховної Ради у створенні та контролі діяльності уряду, створили ефективну систему громадського, зокрема парламентського, контролю за діяльністю силових відомств, унеможливили узурпацію влади будь-якою з її гілок і послужили усуненню тоталітарних атавізмів з державного життя. Час припинити терзати суспільство змаганнями за одноособову владу Президента і дати демократичному процесові розвиватися природним шляхом, відсторонити від влади кримінальні олігархічні клани і підтвердити цим європейський вибір України. Але, як бачимо, опозиція готова до діалогу, Президент — ні, що й підтверджують його кримські заяви.

Соціалістична партія України і її фракція у Верховній Раді заявляють, що вся відповідальність за подальший розвиток подій і міжнародну ізоляцію України в разі відмови Леоніда Кучми від діалогу з опозицією з метою пошуку шляхів подолання системної кризи ляже на Президента. Не можна і далі спокійно спостерігати, як країна скоюється в безодню злиднів і криміналізації всіх сфер життя, а її Президент задля задоволення своїх владних амбіцій за повної неспроможності запропонувати народові реальну програму будівництва демократичної, процвітаючої держави хапасться за збереження себе на посаді, забувши про совість, честь і відповідальність перед Україною. Ні несправедливий гнів, ні нерозумні випадки проти опонентів, ні недоречні в таких випадках лайка і образи, ні політичні й кримінальні звинувачення не здатні відмінити доконаності того факту, що і Леонід Кучма, і його режим — банкрути і є гальмом у русі України до європейської та світової спільноти.

Олександр МОРОЗ,
голова фракції.

«А ймення зорі тій Полин...»

«Простягни свого пальця сюди, та на руки Мої подивись. Простягни й свою руку, і вклади до боку Мого. І не будь ти невірющий!»

А Хома відповів і сказав Йому: «Господь мій і Бог мій!»

Промовляє до нього Ісус: «Тому вірував ти, що побачив Мене? Блаженні, що не бачили й увірували!»

Сонце сходить і заходить. Минає день, настає вечір, і приходить ніч. Минає ніч, настає світанок, і приходить день. Колесо історії не зупиняється. Воно котиться і котиться. На цьому радісному і сумному земному шляху ми, люди, не випадкові. У нас своя місія. Нам притаманна не якась одна риса. Ні. У нас їх цілий спектр. І з першого дня нашого життя наші батьки, а далі родичі, сусіди, вчителі, та й суспільство, прагнуть прищепити нам благородні риси славних землян. Риси, які вже за багато тисячоліть до нашого народження виکارбувані у Старому та Новому Заповітах, в Авесті та у Ведах. У них — «альфа і омега» людяності, сповитої добром, доброзичливістю, любов'ю, вірою та надією. Ніщо не має проходити мимо нас не помічене тут, на Землі. Ми — Люди. Але ж проходять. Невже і в цьому закономірність?

Ніколи ми ще так ревно не перечитували у Новому Заповіті Об'явлення Івана Богослова, як після Чорнобильської катастрофи. І шкода. Тепер же поринаємо у слова Заповіту: «І засурмів третій Ангел, — і велика зоря спала з неба, палаючи, як смолоскип. І спала вона на третину річок та на водні джерела. А ймення зорі тій Полин. І стала третина води, як полин, і багато з людей помрилися з води, бо згіркла вона...» Прагнемо розпізнати причину цієї страшної техногенної катастрофи і, хоч тепер, постфактум, волимо захисту. І не лише суцї в Україні, а й усі земляни.

Тріумф і трагедія Чорнобильської АЕС вкладаються у тридцять років, а саме: у 1970-му розпочато будівництво атомної електростанції. Наступними віхами були 77-й, 78-й, 81-й та 83-й. Тобто роки завершення будівництва та почергове введення в експлуатацію чотирьох блоків АЕС. Через три роки тріумф змінився трагедією. 26 квітня 1986 року внаслідок катастрофи був зруйнований четвертий блок, у листопаді 96-го прийнято рішення про дострокове виведення з експлуатації першого, а в березні 99-го — другого. 15 грудня 2000 року згідно з «Меморандумом про взаєморозуміння між урядом України та урядами країн «G7» та Європейського союзу про дострокове закриття Чорнобильської АЕС» виведено з експлуатації останній, третій блок ЧАЕС. Однак і донині в підрозділах станції працюють близько десяти тисяч чоловік. Третина — у невиноробничій сфері. На об'єкті «Укриття» — понад 800.

Починаючи з грудня минулого року, ЧАЕС не фінансує, як було перед закриттям, основну частину бюджету міста атомників Славутича, не сплачує податків і до бюджету Київської області. Тепер і Славутич, і ЧАЕС покладають надію лише на бюджет держави. Залишається (й невідомо, на який час) нерозв'язаною проблема відселення близько півтори тисячі осіб (майже третина — діти) з селища Лісового. У 1987 році в спеціальних щитових двоповерхових будинках (строк експлуатації останніх максимум сім років) тут оселилися будівельники зі своїми сім'ями. Минуло вже 14... Люди і досі проживають у нетрищах. І невідомо, коли зможуть одержати хоча б більш-менш пристойне житло.

Справедливості ради варто зазначити, що протягом останніх років третій блок працював значно безпечніше, ніж енергоблоки на Південно-Українській, Запорізькій, Хмельницькій та Рівненській АЕС.

А об'єкт «Укриття» був небезпечним і таким залишається.

Ось що повідомляє в інформаційний довідці керівник трудового колективу об'єкта «Укриття» Валентин Купний: «Стан ядерної безпеки об'єк-

Іван КІРИМОВ, народний депутат України, заслужений журналіст України.

Свангелія від Св. Івана, 20, 21.

та «Укриття» оцінюються тепер завдяки вимірам параметрів контролю паливомісних мас. Найбільш ядерно небезпечне нагромадження паливомісних мас є в центральному залі (зруйнованого четвертого блока. — І. К.) і підпаратному приміщенні, розташованому в реакторному приміщенні, у них принципово можливе виникнення самопідтримуючої ланцюгової реакції. Нагромадження паливомісних мас у центральному залі практично не вивчені, й до цього часу не відомо ні кількість там ядерних матеріалів, ні їх точне розміщення. Крім усього, невідомий стан перекриття між приміщеннями паророзподільного коридору, і тому не є винятком, що ядерні матеріали нагромадилися і в реакторному приміщенні. Проведений експрес-аналіз води зі свердловини (після дощів на початку липня), які виходять з паророзподільного коридору, показав істотне збільшення в ній концентрації урану та плутонію (урану — в 23 рази), а саме це свідчить про інтенсивне вимивання ядерних матеріалів з нагромаджень паливомісних мас. Якщо не буде достатніх засобів контролю й активного впливу на критичність паливомісних мас, є потенційна небезпека виникнення самопідтримуючої ланцюгової реакції. Отже, незважаючи на перевищення контрольованих параметрів, говорити про ядерну безпеку об'єкта «Укриття» передчасно».

Далі в інформаційній довідці йдеться про те, що всі металоконструкції, що зміцнюють залізобетонний каркас «Укриття», зазнають корозії. Плити перекриття, просякнуті водою, поступово руйнуються. Саме тому близько 50 відсотків плит перекриття прогнулися на 20—150 міліметрів. Виникло багато тріщин, розривів арматури тощо. На основі геодезичних вимірювань за 2000 рік за виконавчою зйомкою каркаса деаераторної етажерки було зроблено оцінку ризику руйнування найбільш завантаженої сталеві опори з боку ферм машинного залу. Величина ризику становить 0,24, що значно перевищує допустиме значення, рекомендоване МАГАТЕ для об'єктів атомної енергетики. Неважко зробити висновок, що об'єкт «Укриття» є небезпечним і потребує не просто уваги, а негайного ремонту або ж спорудження нового, потужнішого. Саме це є однією з ланок ліквідації наслідків катастрофи.

Однак не менш важливим є й розв'язання проблем, що стосуються людей, які мешкають у зонах гарантованого (добровільного) відселення та посиленого радіологічного контролю. Адже каменем спотикання стали довгобуду. Це недобудовані школи в селі Володарка Поліського, в селіх Толокунь, Любимівка та Лютіж Вишгородського, в селищі Пісківка Бородянського районів.

Заморожено спорудження приміщення Макарівського медучилища, залишилися внутрішні роботи, щоб здати в експлуатацію житловий будинок для медпрацівників та лікарню у Бишеві Макарівського району, лікарню й санепідстанцію в Іванкові.

Велика, як Китайська стіна, проблема забезпечення повноцінним житлом тих понад сто сімей, яких іще у 1986-му відселили з 30-кілометрової зони в Макарівський та Бородянський райони. Відселили тимчасом — дві-три сім'ї в один будиночок. Однак минає 15 років, а світло в чорно-білий тунелі й не блимне. Отак, кілька разів на рік, опираючись на ціпок, а то й на два, добираються старенькі дідуся та бабусі в Київську облдержадміністрацію правди шукати. Пошукають—пошукають, та й ідуть назад. Неважко здогадатися, про що вони говорять з односельцями, коли повертаються додому. Десятки моїх депутатських запитів до Кабміну, Мі-

ністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи щодо розв'язання цієї проблеми б'ються, наче об кам'яну стіну, чи зникають, як вода в гарячих пісках Каракумів.

Відомо, що не з доброго дива було прийнято рішення на рівні Кабміну про газифікацію населених пунктів, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Попервах (років сім—вісім тому) люди повірили, що матимуть в оселях голубе паливо. Але казав пан —кожух дам...

У десятках населених пунктів Іванківського виборчого округу № 95 на 80—90 відсотків здійснено газифікацію, але не завершено... Печально те, що аніхто в державі не знає, коли ж вона буде завершена.

Ото й звертаються мешканці селища Клавдієве Д. Чубій, Ж. Заваліна, М. Клокун, М. Титенко, М. Груша, Т. Калашникова та В. Дудкін від імені односельців, щоб держава допомогла прокласти 200 метрів магістрального газопроводу.

Було б добре, якби з отаким питанням зверталися лише пенсіонери селища Клавдієвого. Таких звернень десятки. Але справа не просувається. І навряд чи буде просуватися найближчим часом. Як кажуть в управлінні Київської облдержадміністрації у справах захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС, Чорнобильська будівельна програма нині переживає найгірші часи. Адже зароблені за останні кілька років лише в Київській області 12 мільйонів гривень будівельники ще не одержали. У тому числі й ті, хто споруджував Красятницьку лікарню в Поліському районі. Під рукою у мене листи О. Пособчука з Іванкова та М. Головенського з с. Шпилі Іванківського району. Обидва не одержали гроші за роботу на будівництві Красятницької лікарні, зароблені, починаючи з 1996 року. Вони непоодинокі. Десяткам будівельників, які споруджували приміщення лікарні, не виплачено гроші. Інфляція робить свою справу. Певна річ, що мова вже й не йде про індексацію втраченої зарплати. Але й мізер грошей, який залишився до виплати, невідомо ще скільки треба ждати.

Нині будь-яке будівництво за Чорнобильською програмою припинено. Коли відновиться — невідомо. А на житло чекають понад 2500 громадян. Півтори тисячі з них —інваліди Чорнобиля. Ще тисяча — громадяни із зони гарантованого (добровільного) відселення.

«Наближається 15-та траурна річниця катастрофи на ЧАЕС. Знаємо, що є програма проведення певних заходів до цієї дати.

Відомо, що держава в боргу перед тими, хто постраждав унаслідок катастрофи. Навіть і тому, що рік у рік скорочуються соціальні гарантії.

Багатьох наших товаришів уже не було з нами й до десятої річниці аварії. Тепер ситуація ще більш печальна. Залишаються сім'ї без годувальників, удови, сироти. Де заслужена увага незалежної держави до тих, хто брав участь у ліквідації аварії? З 1996 року пенсії чорнобильцям не підвищувалися. А всі хворіємо, йдемо з життя.

Заради пам'яті чорнобильців, яких уже нема, заради їхніх сімей, заради всіх, хто постраждав від цієї катастрофи, вимагаємо достойного ставлення держави і постійного соціального захисту.

Прийнято на розширеному засіданні Фрунзеньської районної організації «Союз Чорнобиль України», м. Харків. Голова ради В. Біленко».

Можна сказати, що до 26 квітня залишилися лічені дні. Кожний, хто причетний до ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, хто постраждав сам чи має постраждалих родичів або друзів, поставить на підвіконні, як і завше, свічку, пелюстка якої буде пам'яттю для тих, кого вже нема. Світла їм пам'ять!

Та не дає ані спати, ані бути в спокої єдине праведне бажання: держава має згадувати про чорнобильців не лише 26 квітня. Турбота про цих згорьованих людей має бути протягом кожного з 365 днів року. І не поіншому.

Офіційно

ПОСТАНОВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про невідкладні заходи, пов'язані з катастрофічними повеннями в Закарпатті

З метою з'ясування причин систематичних широко-масштабних повеней у Карпатському регіоні, перевірки правильності використання коштів Державного бюджету України, що виділялися на подолання наслідків цих стихійних явищ, і вжиття більш ефективних заходів щодо захисту потерпілих територій та населення Верховна Рада України постановляє:

1. Доручити Рахунковій палаті протягом місяця здійснити комплексну перевірку використання коштів Державного бюджету України, що виділялися в минулих і поточному роках на подолання наслідків повеней і захист потерпілого населення.

Про результати проінформувати Верховну Раду України.

2. Генеральній прокуратурі України протягом місяця здійснити ретельні перевірки дотримання вимог чинного законодавства України при веденні лісогосподарської, водогосподарської та природо-охоронної діяльності в Карпатському регіоні.

Про результати проінформувати Верховну Раду України.

3. Кабінету Міністрів України разом з Національною академією наук України і Українською академією аграрних наук із залученням вчених інших країн Карпатського регіону розробити і здійснити комплекс заходів щодо запобігання в майбутньому широкомасштабним проявам і тяжким наслідкам катастрофічних повеней у Карпатах.

4. З метою недопущення порушень лісового та природо-охоронного законодавства численними тимчасовими лісокористувачами в Закарпатській, Івано-Франківській, Чернівецькій областях Кабінету Міністрів України забезпечити передачу з 1 січня 2002 року лісосічного фонду головному користуванню в повному обсязі постійним лісокористувачам — державним лісогосподарським підприємствам Державного комітету лісового господарства України.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛОЦЬ.

м. Київ, 15 березня 2001 року.
№ 2290-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Спільного Розпорядження Президента України Л. Кучми і Президента Туркменістану С. Ниязова «Про будівництво і фінансування інвестиційних об'єктів загальнодержавного значення в Туркменістані»

Верховна Рада України постановляє:
Ратифікувати Спільне Розпорядження Президента України Л. Кучми і Президента Туркменістану С. Ниязова «Про будівництво і фінансування інвестиційних об'єктів загальнодержавного значення в Туркменістані», підписане 4 жовтня 2000 року в м. Ашгабаті.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Ки і в, 22 лютого 2001 року.
№ 2285-III.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про внесення змін до Указу Президента України від 19 вересня 2000 року № 1074

Внести до Указу Президента України від 19 вересня 2000 року № 1074 «Про заходи щодо підвищення ефективності контролю за використанням бюджетних коштів» такі зміни:

1) статтю 1 визнати такою, що втратила чинність;
2) абзац другий статті 2 викласти в такій редакції: «сприяти діяльності Рахункової палати, надавати за її запитом інформацію про контрольні-ревізійну роботу та інші контрольні заходи»;

3) в абзаці третьому статті 5 слова «відповідного збільшення чисельності працівників Рахункової палати у зв'язку із створенням її територіальних представництв, забезпечення діяльності цих представництв» виключити.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 16 березня 2001 року.
№ 174/2001.

Всеукраїнська професійна спілка народних депутатів України у Верховній Раді України висловлює глибоке співчуття народному депутату України другого скликання, голові Ради Всеукраїнської професійної спілки народних депутатів України у Верховній Раді України Гармашу Леоніду Івановичу у зв'язку з тяжкою втрапою — смертю батька
Гармаша Івана Миколайовича, яка сталася 25 березня 2001 року після тривалої тяжкої хвороби.

Міністерство закордонних справ України з глибоким сумом сповіщає, що на 94-му році пішов з життя

ТАРАСЕНКО Василь Якимович,

заступник Представника УРСР у Раді Безпеки ООН у 1948—1950 роках, і висловлює щирі співчуття сім'ї і близьким покійного.
Світла пам'ять про Василя Якимовича назавжди залишиться в наших серцях.

Колектив МЗС України.

Колектив Українського державного підприємства поштового зв'язку «Укрпошта» висловлює щирі співчуття народному депутату Поліщуку Олегові Вікторовичу у зв'язку з тяжкою втрапою — смертю батька
Віктора Миколайовича.

Земля — власність Українського народу

Розвиток земельних відносин є однією з найважливіших тем життя України. Серед них особливо гостро постає проблема можливості купівлі-продажу землі та природних ресурсів. Отже вимагають відповіді такі запитання. Чи відповідає перетворення землі на товар вимогам Конституції України, згідно з якою земля та інші природні ресурси проголошено об'єктами права власності Українського народу? На кого і на який термін розповсюджується право власності Українського народу? В чому суть цієї форми власності і як її слід визначати? Який має бути Земельний кодекс України, щоб відповідав конституційним вимогам?

У статті 13 Конституції України проголошено, що «земля, її надра... та інші природні ресурси... є об'єктами права власності Українського народу». Право власності його — самостійна, вища форма власності, яка відрізняється від державної, комунальної та приватної форм.

Як юридична категорія право власності являє собою відносини володіння, розпорядження та користування об'єктами власності. Під володінням розуміється право мати власність і тримати її у своїй владі. Під розпорядженням — право упорядковувати власність і вести справу. Під користуванням — право бути користувачем власності і одержувати вигоду для себе.

Для глибокого розуміння права власності народу і забезпечення його здійснення згідно з Конституцією України розглянемо історію розвитку земельних відносин та конституційні вимоги до них в Україні. Це дасть змогу зробити висновки про можливості купівлі-продажу землі та природних ресурсів.

Історія розвитку земельних відносин в Україні

До 1992 року в Україні вся земля була в державній власності і не могла бути предметом купівлі-продажу. Її можна було лише передавати в користування. Наприклад, у разі продажу жилого будинку і господарських будівель для ведення особистого підсобного господарства земельна ділянка не могла продаватися, а передавалася в постійне користування відповідно до чинного тоді Земельного кодексу.

Так тривало доти, поки Верховна Рада України не прийняла Закон України «Про форми власності на землю» від 30 січня 1992 року № 2073-ІІ, яким було запроваджено поряд з державною колективну і приватну форми власності на землю. Тоді дехто тішився, що із введенням колективної форми власності на землю вдалося не допустити приватизації сільськогосподарських угідь.

Цікава історія пов'язана з прийняттям цього закону. Майже одночасно такий самий був ухвалений у Москві для Російської Федерації. Слід зазначити також, що закон «Про форми власності на землю» пробивався і в Білорусі. Але в Мінську більшість депутатів зрозуміли задуми справжніх авторів проекту закону і не допустили його прийняття.

Введення колективної і приватної форм власності на землю створювало умови для її купівлі-продажу, що викликало в суспільстві досить неоднозначне ставлення. У зв'язку з цим Законом України «Про внесення змін і доповнень до Земельного Кодексу України» від 13 березня 1992 року № 2196-ІІ було передбачено, що «власники земельних ділянок не вправі протягом шести років з часу набуття права власності продавати або іншими способами відчужувати належну їм земельну ділянку», тобто було введено на шість років мораторій на продаж землі.

У земельних відносинах головним стало питання про можливість чи неможливість розповсюдження на сільськогосподарські угіддя права купівлі-продажу. В меморандумах Міжнародного валютного фонду, заявах радників і консультантів різних міжнародних організацій та кредиторів західних країн постійно звучали вимоги про розвиток активного земельного ринку, тобто включення землі в товарообіг.

Але переважна більшість населення України, насамперед сільські жителі, дедалі краще усвідомлює непомірне зло, яке принесе народу України перетворення землі на товар. Розумінню цього значною мірою сприяла і роздача всьому населенню України приватизаційних майнових сертифікатів на майно держави. А такі сертифікати видавали всім жителям України: міським і сільським, в тому числі і

грудним дітям. Проголошувалися великі надії: як заживуть наші люди, коли стануть власниками сертифікатів, вкладуть їх в акції підприємств і одержуватимуть на них дивіденди. Приватизація державного майна вже відбулася. Завдяки цілеспрямованій політиці так званого реформування, яке, на думку його авторів, проходить повільно, переважна більшість населення залишилася без роботи і коштів до існування. Для них результати приватизації стали досить нагальними. Водночас незначна частина жителів України безмірно збагатилася. Під впливом іноземних радників вони і добираються перетворення землі на товар, щоб надійніше вкласти незароблені, накрадені кошти.

Можна самих себе обманювати, казати, що нічого поганого вже не буде, тому що гірше не буває. На жаль, буває, і під час приватизації землі та перетворенні її на предмет купівлі-продажу стане значно гірше, ніж будь-коли було, незважаючи на величезні обіцянки покращання добробуту народу.

Під впливом цих настроїв і розуміння істинного становища під час прийняття Конституції України у статті 13 земля та інші природні ресурси були проголошені об'єктами права власності українського народу. Вони перестали бути державною, колективною чи приватною формами власності, а стали новою формою — власністю Українського народу, тобто загальнонаціональною власністю.

Згідно з перехідними положеннями Конституції України «Законо та інші нормативні акти, прийняті до набуття чинності цією Конституцією, є чинними в частині, що не суперечить Конституції України». У зв'язку з цим 28 червня 1996 року після прийняття Основного Закону України припинили діяти закони та інші нормативні акти, які були раніше прийняті щодо землі та інших природних ресурсів. Тим більше, це відносилось до такої форми власності, як колективна, якої не стало в ухваленій Конституції України. При цьому в абзаці другого статті 13 було передбачено, що «кожний громадянин має право користуватися природними об'єктами права власності народу відповідно до закону», а в абзаці другому статті 14 встановлено, що «Право власності на землю гарантується. Це право набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою відповідно до закону».

У зв'язку з тим, що після прийняття Конституції України до цього часу законодавчо не вирішено, що таке право власності Українського народу на природні об'єкти, будь-які рішення щодо землі та інших природних ресурсів не мають юридичної сили, є незаконними і підлягають відміні — як такі, що суперечать Основному Закону України.

Конституційні вимоги до земельних відносин в Україні

У статтях 13 і 14 Конституції України сконцентровано основні конституційні вимоги до земельних відносин в Україні. Для розуміння права власності Українського народу на землю та інші природні ресурси розглянемо відповіді на такі основні запитання.

Перше запитання. На кого і на який час розповсюджується право власності Українського народу на землю та інші природні ресурси?

Згідно з першим абзацом статті 13, статтями 1, 3, 5 та іншими Конституції України право власності Українського народу на землю та інші природні ресурси розповсюджується на всіх громадян і жителів України без винятку, в тому числі селян і міських жителів, працюючих і непрацюючих, людей старшого віку і дітей. Це право діє не лише в цей час, але має діяти і в майбутньому. Це вічне право, яке належить не лише тим, хто живе сьогодні, а й нашим дітям, онукам, правнукам.

Відповідно до Основного Закону народ є єдиним суб'єктом права власності на природні ресурси. В Україні в 2000 році чисельність населення дорівнювала 49,5

млн. чол., в тому числі сільських і міських жителів. Із них було зайнято в сільському та лісовому господарстві 4,9 млн. чол., або 10 відсотків всього населення. Земельна площа становила 60,3 млн. га, в тому числі сільськогосподарських угідь — 41,8 млн. га, із них ріллі — 32,7 млн. га. Відповідно на одну людину населення припадало всього землі 1,2 га, в тому числі сільськогосподарських угідь — 0,84 га, із них ріллі — 0,66 га, а на зайнятого в сільському та лісовому господарстві відповідно 12 га, 8,4 га та 6,6 га.

Усі ці землі належать народу України і однаковою мірою кожному його представникові, не лише працюючому в сільському господарстві, а й в інших галузях народного господарства та непрацюючим.

Друге запитання. Чи буде залишатися земля об'єктом права власності Українського народу, коли в Україні великі площі земельних угідь стануть власністю окремих українців, а також іноземців? Це запитання можна поставити й інакше. Чи можуть земля та інші природні ресурси бути предметом купівлі-продажу?

Характерна особливість землі та природних ресурсів полягає в тому, що природні об'єкти права власності Українського народу створені не працею людини, а є творінням природи. Кількість землі залишається незмінною. Ця надзвичайно важлива особливість формує конституційні вимоги до земельних відносин в Україні.

Спочатку розглянемо питання про надра землі та інші природні ресурси, які в країні та навіть і в її окремих регіонах розміщуються досить нерівномірно. Природні ресурси належать усьому народові України і водночас кожному його члену зокрема. Якщо б земля стала предметом купівлі-продажу і на привласненій ділянці були б відкриті запаси нафти чи інших покладів — чияю власністю вони були б:

Право власності — це врегульовані законом суспільні відносини щодо володіння, розпорядження і користування. Власність може бути повною. Вона можлива за наявності права володіти. Власник права володіти може надавати права розпоряджатися або користуватися іншим суб'єктам права власника, але ці суб'єкти не стають повними власниками. Вони мають лише певні права власності. В Україні на природні ресурси встановлений один повний власник — Український народ. Згідно з цим і проголошена власність Українського народу. Це конституційна вимога до такої форми власності.

Відповідно одна і та сама земля та інші природні ресурси не можуть одночасно бути у повній власності Українського народу і в повній власності інших суб'єктів власності.

Поряд з цим відповідатиме конституційним вимогам законодавче рішення про надання права всім громадянам України мати у приватній власності землю у вигляді присадибної ділянки, ділянки для ведення садівництва, ділянки для індивідуального житлового, дачного, гаражного будівництва в розмірах згідно із законодавством. Але природні ресурси, що розміщені в надрах привласнених земельних ділянок і розміщені досить нерівномірно, є власністю Українського народу і не можуть привласнюватися. В такому разі всі громадяни України частину своїх земель мають можливість одержати у приватну власність. Такі землі приватної власності, за винятком природних ресурсів, що розміщені в їх надрах, зможуть бути предметом купівлі-продажу.

Перетворення частини власності Українського народу на землю на приватну власність окремих громадян відповідатиме конституційним вимогам лише тоді, коли держава забезпечить, з одного боку, потрібний контроль за недопущенням перевищення максимальних розмірів присадибних ділянок окремими громадянами, а з другого — надасть можливість усім громадянам України один раз одержувати без оплати земельну ділянку встановлених законодавством розмірів. За таких умов привласнені окремими громадянами України земельні ділянки залишатимуться власністю Українського народу.

Всі землі, за винятком земель приватної власності, перебуватимуть у власності Українського народу. Згідно зі статтею 13 Конституції України «від імені Українського народу права власника здійснюють органи державної влади та органи місцевого самоврядування в межах, визначених цією Конституцією». В установленому порядку землі та інші природні ресурси можуть бути передані в розпорядження держави, яка відповідно до закону передаватиме їх у користування або оренду. Але ці землі не будуть повною державною або комунальною власністю. Державна і комунальна влади зможуть такими землями лише розпоряджатися. Такі дії відповідатимуть конституційним вимогам.

Другим абзацом статті 13 та другим абзацом статті 14 Конституції України передбачено, що закон України має встановлювати права власності на природні ресурси щодо користування об'єктами права власності народу.

Статтями 13 і 14 Основного Закону України прямо передбачено прийняття відповідного конституційного закону, в якому буде розкрита суть права власності Українського народу на землю та інші природні ресурси.

Четверте запитання. Розгляд наведених вище відповідей дає змогу відповісти на запитання, в чому полягає суть права власності Українського народу на землю та інші природні ресурси?

Суть права власності на землю та інші природні об'єкти права власності народу полягає у праві володіти, розпоряджатися та користуватися ними відповідно до вимог Конституції України.

Правом володіти землею та іншими природними ресурсами — об'єктами права власності Українського народу наділений кожен громадянин і житель України. Володіти землею та іншими природними ресурсами не можуть іноземні фізичні та юридичні особи.

Правом розпоряджатися землею та ін-

шими природними ресурсами — об'єктами права власності Українського народу згідно з Основним Законом наділені органи державної влади та органи місцевого самоврядування. Особливості розпорядження природними об'єктами визначають закони України.

Правом користуватися землею та іншими природними ресурсами — об'єктами права власності Українського народу наділені ті, хто з ними працює і може працювати, зокрема фізичні та юридичні особи, територіальні громади сіл, селищ, міст, районів у містах, а також суб'єкти їхньої спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад. Користуватися землею та іншими природними ресурсами можуть також іноземні фізичні та юридичні особи в межах, визначених законами України.

П'яте запитання. Чи може паюватися земля, яка є правом власності Українського народу, і чи відповідає паювання землі конституційним вимогам?

Після прийняття Конституції України 28 червня 1996 року земля стала об'єктом права власності Українського народу, і припинили дію законодавчі акти про державну, колективну та приватну форми власності на землю.

Паювання земельних угідь розпочалося після появи колективної власності до 1996 року. Головною метою паювання земель, що перебували в колективній власності, було перетворення їх на предмет купівлі-продажу з усіма подальшими наслідками, які зазвичай бувають негативними. Зовсім інші цілі висуваються перед паюванням землі, що перебуває в колективному користуванні.

стане грубим порушенням чинної Конституції України.

Висновки

Для визначення особливостей власності Українського народу на землю та інші природні ресурси Основним Законом України передбачено прийняття конституційного закону. Його можна назвати Законом України «Про власність на землю та інші природні ресурси». Лише після прийняття такого закону можна вирішувати питання про земельні відносини та порядок розв'язання проблем власності на надра землі та інші природні ресурси.

Зроблений аналіз конституційних вимог до права власності Українського народу дає змогу зробити висновок, що Конституція України 1996 року не допускає права купівлі-продажу земельних угідь та інших природних ресурсів за винятком присадібних ділянок в розмірах згідно із законодавством.

Законодавці, які добиваються купівлі-продажу земельних угідь, мають заявити, що вони не визнають чинну Конституцію України. Вирішити свої цілі вони зможуть лише у разі зміни Конституції України в установленому законодавством порядку.

З урахуванням зробленого аналізу можна стверджувати таке. Внесений Кабінетом Міністрів України проект

За колективної власності на землю діяв мораторій на продаж землі. З прийняттям Конституції України одержане право власності на земельну ділянку (пай) було втрачене, бо земля стала власністю Українського народу. Враховуючи таке становище, згідно зі статтею 13 Основного Закону України з 28 червня 1996 року воно перетворилося на право власності на користування земельною часткою (паєм). Проведення паювання земельних угідь після прийняття Конституції України давало змогу одержувати право власності на користування земельною часткою (паєм).

Землі права власності Українського народу, що передані в користування трудовим колективам, можуть паюватися. Власник права на користування земельною часткою (паєм) (а не власник земельної частки (паю) під час паювання землі, що перебуває в колективному користуванні, може зі своєю часткою (паєм) виходити з підприємства, кооперативу, товариства і використовувати земельну частку (пай) для створення чи приєднання до іншого підприємства, кооперативу, товариства або організації селянського (фермерського) господарства. Власник права на користування земельною часткою (паєм) має право робити все для покращання результатів діяльності, лише не може продавати свою земельну ділянку (пай), бо він є лише власником права на користування землею — об'єкта права власності Українського народу. В такому разі паювання землі, що перебуває в користуванні, не суперечить конституційним вимогам до права власності Українського народу. Такі дії згідно зі статтею 3 Основного Закону України забезпечать для кожної людини честь і гідність, права і свободи, що є найвищою соціальною цінністю. Для більшості населення України названі скарги будуть втрачені у разі перетворення землі на предмет купівлі-продажу. Цього не можна допустити, бо це

Земельного кодексу України, який 6 липня 2000 року ухвалений у першому читанні, глибоко суперечить Конституції України. В такій редакції, що є, він не може прийматися. Це вимагає підготовки проекту нового варіанта Земельного кодексу України, який відповідає би вимогам Конституції України і вирішував життєво важливі проблеми земельних відносин.

Для здійснення такої важливої роботи доцільно не пізніше квітня 2001 року провести у Верховній Раді України парламентські слухання на тему: «Конституційні вимоги до права власності на землю та особливості розробки Земельного кодексу України».

На парламентські слухання раціонально запросити працівників сільського господарства, депутатів органів місцевого самоврядування, науковців, представників виконавчої влади та громадських організацій. Це допоможе не припуститися помилок і забезпечити чітке виконання вимог Конституції України.

Олександр ТКАЧЕНКО,
народний депутат України,
доктор економічних наук.
Василь СІРЕНКО,
народний депутат України,
доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент НАН України.
Микола МАХНЕНКО,
доктор економічних наук.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

На межі і за межею

Земельна реформа

З минулорічних осінніх відряджень на Дніпропетровщину чи не найбільше порадувала поїздка в Межівський район. Раніше він рідко чим справляв враження. А нині район, за словами голови держадміністрації Валентина Конопата, мов заново народжувався.

— Отримавши землю у приватну власність, — розповідав Валентин Іванович, — наші люди зробили для себе неабияке відкриття, яка це перевага — жити і працювати на межі таких двох потужних промислових регіонів, як Придніпров'я і Донбас. Географічно виникає стихійний ринок для збуту продовольчої продукції. Тільки не лови гав. Нині наш люд якщо й на межі, то не виживання, а справді нового життя.

Валентина Івановича тоді над усе втішали кольори осіннього степу: зелений — озима пшениця і чорний — зорана в зиму земля. Отоді й домовилися, що завітаю сюди ще раз, щоб на власні очі переконатися, з якими надіями та оптимізмом зустрічатиме район весну.

Уже ніби й час збиратися у відрядження, та не пускає в дорогу надрукована у місцевій газеті замітка простої трудівниці.

...Свого часу троє хлопців повернулися в Межівський район з Афганістану у цинкових домовинах. Іменами двох з них у Межівій та Новопідгородньому назвали тоді нові вулиці. А у найзаможніший в районі Володимирівці ім'я свого загиблого земляка Михайла Ярового присвоїли найкращому полю КСП «Нива», на якому Михайло встиг попрацювати трактористом.

«Та час минає, усе забувається, не забувається лише нам, для кого довічною раною буде втрата Михайла, — читаю тепер у надрукованому дописі Михайлової сестри Любові Ярової-Коток. — І як страшно, що знаходяться люди, котрі не посоромилися у нашу рану насипати солі, щоб боліло ще дужче... Як тільки вийшов указ про розпаювання і приватизацію землі, мої батьки і мій чоловік та ще дев'ятеро наших родичів стали клопотатися про виділення їм паїв саме на іменному полі, щоб господарювати тут гуртом. Адже ця земля обов'язково стане чиеюс власністю. То чи потрібні будуть комусь і ім'я нашого Михайла, і той скромний пам'ятник-чок, який стоїть на межі поля?»

Людей не уважали.

Навіть з райземвідділу зашикали: «І не просіть, і не моліть — по вашому не буде. Ба, чого захотіли!». «Дійшло до того, — написала далі Любов Коток, — що директор ТОВ «Нива» Остап Петриковський заявив: «Цього уже ніде немає, і в разі потреби ми пам'ятник приберемо, а назву відмінимо».

А все через те, що іменне поле — зручно розташоване. Таке новоявленим «ефективним» землевласникам просто жаль «випускати зі своїх рук».

Ототожнювати з усіма межівчанами таку кривду не можна, звичайно. Але чи вдасться забути її, щоб колись таки поїхати у район без будь-якої упередженості в душі? Та й у своєму листі Любов Коток написала: «Для когось усе це, може, і справді уже ніщо, а для нас — святиня і пам'ять про сина і брата».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Видатні українці

27 березня —
Міжнародний день театру

На сцені життя чимало трагедій і драм

За тридцять кілометрів від Кіровограда розташований музей Івана Карпенка-Карого «Хутір «Надія». По стежках, якими колись ходив Іван Карпович, і нині гуляє добра муза лицедійства.

Іван Тобілевич народився 29 вересня 1845 року в селі Арсенівка у родині управителя поміщицької економії — Карпа Тобілевича. Саме Карпо Адамович подарував Україні видатних синів Івана Карпенка-Карого, Панаса Саксаганського, Миколу Садовського та дочку Марію Садовську-Барілотті.

Мати, Євгенія Зинівівна, була неписьменна, але напам'ять знала «Наталку Полтавку». Діти Микола та Марія використали її дівоче прізвище, взявши собі сценічні псевдоніми Садовські. Панас зупинився на прізвищі Саксаганський, на честь містечка Саксагань, звідки була родом матуся.

Іван Тобілевич в одинадцять років пішов у Бобринецьку повітову школу, де навчався три роки. На цьому й закінчилася освіта. А думкам про університети через матеріальні нестатки не судилося збутися.

Слухаючи розповіді матері про виставу «Наталка Полтавка», Іван мріяв про театр. Особливо після знайомства з Марком Кропивницьким. 1865 року вони разом створили аматорський театральний гурток у Бобринцях. Саме тоді повіт перевели із Бобринця до Єлисаветграда. Гурток почав діяти на новому місці.

У першій постановці п'єси Т. Шевченка «Назар Стодоля» в Єлисаветграді Іван грав Назара. А його дружина, Надія Карлівна Тарковська, виконувала роль Галі. Того ж часу Іван Тобілевич з'явився під псевдонімом Карпенко-Карий. Перша його частина походила від батьківського імені Карпо, друга — від шевченківського героя Гната Карого, приятеля Назара Стодоли.

Три роки як небагонадійна особа Іван Тобілевич провів на заслання в Новочеркаську. Тут рано пішла з життя його дружина — через рік після смерті його матері. Не встигла заспокоїтися згорьована душа, як сталося ще одне лихо: померла десятирічна донечка Галя. Тепер весь біль поділила з ним молода хористка трупи Софія Дитківська. Вона стала вірною дружиною та другим драматурга. Щоб якось існувати, Іван Тобілевич навіть працював у кузні на важких роботах. Трохи полегшало, коли брати Микола та Панас допомогли матеріально.

У Новочеркаську було написано побутові драми «Безталанна», «Наймичка», комедії «Розумний дурень», «Мартин Боруля», «Сто тисяч», «Бондарівна», «Бурлаки». На початку 1887 року драматургові дозволили жити на власному хуторі «Надія», де на нього повіяло свіжим подихом степового привілля.

За двадцять років творчої діяльності Карпенко-Карий написав вісімнадцять п'єс, які увійшли до золотого фонду української класики. Тільки на хуторі «Надія» ним створено одинадцять драматичних творів. П'єси Карпенка-Карого стали основою репертуару всіх театрів України. У цих п'єсах грали майстри української сцени — Панас Саксаганський, Микола Садовський, Марія Заньковецька, Наталія Ужвій, Ольга Кусенко, Гнат Юра та багато інших.

1904 року в Полтаві готувався до друку п'ятий том видання «Драми і комедії» Івана Карпенка-Карого. Та автор з того не дуже радів. Скаржився на недугу. 1907 року він востаннє взяв участь у виставах в Умані. Залишивши трупу, поїхав на свій хутір, а потім — до Ялти, але й там почувався зле. Брати відрядили його на лікування до Берліна. Хвороба невиліковна — такий був висновок лікарів.

15 вересня 1907 року Іван Карпенко-Карий помер у Берліні. Дружина Софія Дитківська перевезла тіло на Батьківщину. Ховали видатного драматурга всім миром з великими почестями. Селяни з навколишніх сіл йшли за возом, який рухався до сільського кладовища поблизу фамільного хутора.

Зінаїда МАЙБОРОДА.

Юрій КОСТЕНКО:

«Якщо нинішній уряд відправлять у відставку, буде змінено й позицію Українського народного руху»

Днями лідер фракції Українського народного руху Юрій КОСТЕНКО дав інтерв'ю кореспонденту впливової британської газети «Дейлі телеграф». Британського журналіста цікавило, зокрема, бачення лідером однієї з найбільших правих партій України причин кризи та оцінка позиції Заходу в цій ситуації.

Відповідаючи на запитання щодо оцінки політичної ситуації в Україні, Юрій Костенко сказав, що «сама незавершеність процесів формування незалежної та демократичної держави призвела до кризових явищ, незважаючи на ефективну діяльність останнього уряду, який очолює Віктор Ющенко». На думку лідера Українського народного руху, нинішня ситуація може мати два шляхи розвитку: або продовження реформ і політичний вихід із ситуації, або застосування владою адміністративного ресурсу для «наведення порядку», що поглибить кризу та призведе до конфлікту на вулиці.

За його словами, нині центром стабілізації є уряд. Юрій Костенко навів кореспондентові «Дейлі телеграф» два факти: саме уряду Ющенка вдалося сформувати більш прозорі стосунки в економіці та витягнути з тіні близько 8 млрд. грн.; саме уряд Ющенка в умовах кризи є гарантом мінімального соціального забезпечен-

ня. Тому, на його думку, продовження курсу уряду робить можливим вихід з кризи шляхом політичних рішень, а відправка уряду 10 квітня у відставку може призвести до «неконтрольованих процесів».

Лідер фракції Українського народного руху категорично не погодився з точкою зору, що нинішній конфлікт — протистояння «вуличної опозиції» та Президента. «Це лише поверхове враження», — сказав Юрій Костенко. — В основі цієї боротьби глибше коріння. Ті, хто має в своїх руках величезні капітали, засоби масової інформації, адміністративний ресурс, тепер хочуть все награтися не протягом останніх років легалізувати та трансформувати у владу. За всіма цими подіями передусім я бачу інтереси кланів — більше, ніж інтереси опозиції, яка, можливо, навіть не замислюється, що її просто використовують», —

вважає лідер Українського народного руху.

На його думку, нинішній Президент «на всі 100» уже не влаштовує клани — «вони вже не хочуть бути залежними від влади — вони самі хочуть бути владою». «Перший дзвінок продзвенів для них тоді, — вважає Ю. Костенко, — коли в одній з областей завдяки використанню адмінресурсу було поставлено на коліна одне з впливових політико-економічних угруповань. Розпочалася серйозна боротьба, в якій реальною «воюючою стороною» є не так опозиція, як ті, хто її вміло використовує».

Відповідаючи на запитання щодо позиції Руху, Юрій Костенко зазначив, що «з точки зору демократичних принципів, Рух займає чітку позицію». «Сьогодні уряд очолює людина, яку ми підтримуємо, мало того, яку вважаємо своїм політичним соратником», — сказав він. — Якщо цей уряд відправлять у відставку, тоді буде змінено й позицію Українського народного руху — і стосовно уряду, і Президента. Сьогодні ми не є і не можемо бути в опозиції, тому що вважаємо нелогічним, коли уряд очолює людина з нашого середовища, коли в уряді працюють представники нашої фракції, коли фракція входить до більшості — виступати проти політичного

курсу, який відповідає нашим програмним цілям. Бути в опозиції до цього курсу логічно для комуністів та соціалістів, які категорично не підтримують демократичних перетворень».

Щодо позиції Росії в цій справі, то, на думку Юрія Костенка, їй вигідний президент зі слабкими позиціями в суспільстві, якого не підтримує Захід. Тепер вона намагатиметься отримати якомога більше вигоди із ситуації (зокрема, скупити за безцінь побільше важливих підприємств), а потім — впливати на результати парламентських та президентських виборів.

Критичну оцінку дав Юрій Костенко позиції Заходу. На його думку, «Захід вкотре не має чіткої позиції щодо України». Він назвав два приклади минулих років: позицію західних країн під час ядерного роззброєння України (коли вони не думали про те, що це непрямо зміцнює позиції Росії), а також їх невизначеність у перші роки незалежності, коли довго не визнавалися ключова роль України в пострадянському просторі, а всі події в Україні розцінювалися крізь «російську призму».

«І нині Захід робить ту саму помилку. Спочатку ми відчували жорстке ставлення щодо «касетного скандалу» та «справи Гон-

гадзе», але потім, коли Леонід Кучма зробив кілька кроків у напрямку до Росії, створилося враження, що Захід злякався своєї категоричності», — сказав Юрій Костенко. «Стабілізуючи ситуацію в Україні завдяки системним крокам, як це було зроблено в Польщі, можна було набагато швидше впливати на демократичні процеси й у Росії», — вважає він.

Як ще один приклад відсутності чіткої позиції західних країн щодо України Юрій Костенко назвав те, що вже рік працює уряд прем'єра-реформатора Віктора Ющенка, прозахідна орієнтація якого є загальноновизнаною, і працює він без жодної копійки західних коштів. «Найбільш реформаторський уряд поставлений у найгірші умови порівняно зі своїми попередниками. Тобто й тут ми не відчуваємо чіткої позиції західних країн щодо України і реформ, які тут відбуваються», — акцентував увагу кореспондента «Дейлі телеграф» голова Українського народного руху Юрій Костенко.

Як відомо, Рух (Український народний рух) спільно з трьома правцентристськими партіями — ПРП, НРУ та КУНом — минулого тижня розпочав збір підписів на підтримку діючого прем'єра під гаслом «За Ющенка! За реформи!».

Про страхові тарифи на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності

ЗАКОН УКРАЇНИ

Стаття 1. Встановити відповідно до класів професійного ризику виробництва такі страхові тарифи на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності (далі — страхування від нещасного випадку):

Клас професійного ризику виробництва	Страховий тариф (у відсотках до фактичних витрат на оплату праці найманих працівників)
1	0,84
2	0,86
3	0,88
4	0,89
5	0,94
6	1,0
7	1,02
8	1,11
9	1,26
10	1,3
11	1,44
12	1,64
13	2,03
14	2,24
15	2,55
16	2,77
17	3,52
18	4,0
19	4,5
20	13,8

Стаття 2. Встановити для окремих галузей економіки без зміни класів професійного ризику їх виробництва такі страхові тарифи:

Клас професійного ризику виробництва	Галузь економіки	Страховий тариф (у відсотках до фактичних витрат на оплату праці найманих працівників)
4	Охорона здоров'я, фізична культура та соціальне забезпечення	0,2
8	Обслуговування сільського господарства, господарське управління сільським господарством	0,5
9	Сільське господарство	0,2
17	Відкритий видобуток руд чорних металів, видобуток та збагачення нерудної сировини для чорної металургії	2,1

Стаття 3. Підсобно-допоміжні виробництва (підрозділи) підприємств, які займаються незалежно від спеціалізації підприємства іншими видами виробничої діяльності та перебувають на самостійному балансі і є у зв'язку з цим самостійними обліковими одиницями, при визначенні розмірів страхових внесків відносяться до галузей економіки, яким відповідає їх діяльність.

Стаття 4. Для бюджетних установ та організацій, які фінансуються або дотуються з бюджету, страхові тарифи встановлюються в розмірі 0,2 відсотка від сум фактичних витрат на оплату праці найманих працівників, що включають витрати на виплату основної та додаткової заробітної плати, на інші заохочувальні і компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону України «Про оплату праці», які підлягають обкладенню прибутковим податком з громадян.

Стаття 5. Для підприємств і організацій, створених громадськими організаціями інвалідів, страхові тарифи встановлюються в розмірі 50 відсотків страхових тарифів, передбачених статтями 1 і 2 цього Закону.

До таких підприємств і організацій належать підприємства і організації, майно яких є власністю громадських організацій інвалідів, де чисельність інвалідів серед працівників становить не менш як 50 відсотків, а частка створеного інвалідами фонду оплати праці перевищує 25 відсотків.

Для фізичної особи, яка використовує найману працю інвалідів, фонд на оплату праці яких перевищує 25 відсотків, страхові тарифи встановлюються в розмірі 50 відсотків страхових тарифів, передбачених статтями 1 і 2 цього Закону.

Стаття 6. Добровільно застрахована фізична особа сплачує внесок до Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України (далі — Фонд) у розмірі однієї мінімальної заробітної плати, а якщо ця особа є інвалідом, — у розмірі 0,5 мінімальної заробітної плати, встановленої на день сплати страхового внеску.

Стаття 7. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 квітня 2001 року.

2. Фонд сплачує страхові виплати та надає соціальні послуги працівникам (членам їх сімей), які потерпіли на виробництві до 1 квітня 2001 року, з того часу, коли відповідні підприємства передали в установленому порядку Фонду документи, що підтверджують право цих працівників (членів їх сімей) на такі страхові виплати та соціальні послуги, або коли таке право встановлено в судовому порядку.

Потерпілі, документи яких не передані до Фонду, продовжують отримувати належні виплати та соціальні послуги від свого роботодавця, Пенсійного фонду України та Фонду соціального страхування України. При цьому кошти, виплачені потерпілому страхувальнику, зараховуються Фондом у рахунок його страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, а між страховиками з інших видів страхування і Фондом в подальшому відбуваються відповідні розрахунки.

3. Внести до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., №46-47, ст.403; 2001р., №4, ст.21) такі зміни:

1) статтю 2 доповнити частиною другою такого змісту: «Особи, право яких на отримання відшкодування шкоди раніше було встановлено згідно із законодавством СРСР або законодавством України про відшкодування шкоди, заподіяної працівникам наслідком травмування на виробництві або професійного захворювання, пов'язаних з виконанням ними трудових обов'язків, мають право на забезпечення по страхуванню від нещасного випадку відповідно до цього Закону»;

2) у статті 29:

а) у пункті 3 слова «неоподаткованого мінімуму доходів громадян і» виключити;

б) пункт 4 виключити;

в) доповнити статтю частиною другою такого змісту:

«Перерахування сум щомісячних страхових виплат проводиться також у разі зростання у попередньому календарному році середньої заробітної плати у галузях національної економіки за даними центрального органу виконавчої влади з питань статистики. Таке перерахування проводиться з 1 березня наступного року. При цьому визначена раніше сума щомісячної страхової виплати зменшенню не підлягає»;

3) у частині шостій статті 31 слова «за три повних календарних місяці роботи до ушкодження здоров'я» замінити словами «в порядку, передбаченому статтею 34 цього Закону»;

4) у статті 34:

а) частину першу доповнити абзацом такого змісту:

«У разі коли потерпілому одночасно із щомісячною страховою виплатою призначено пенсію по інвалідності у зв'язку з одним і тим самим нещасним випадком, їх сума не повинна перевищувати середньомісячний заробіток, який потерпілий мав до ушкодження здоров'я. Визначені раніше сума щомісячної страхової виплати та пенсія по інвалідності зменшенню не підлягають»;

б) абзац перший частини другої доповнити словами «але не вище чотирикратного розміру граничної суми заробітної плати (доходу), з якої справляються внески до Фонду»;

в) у частині четвертій:

доповнити частину після абзацу другого новим абзацом такого змісту:

«Допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю виплачується в розмірі 100 відсотків середнього заробітку (оподаткованого доходу). При цьому перші п'ять днів тимчасової непрацездатності оплачуються власником або уповноваженим ним органом за рахунок коштів підприємства, установи, організації».

У зв'язку з цим абзаці третій — одинадцятий вважати відповідно абзацами четвертим — дванадцятим;

в абзаці четвертому слова «довідки місцевої державної адміністрації або виконавчого органу місцевого самоврядування про середні ціни на продукти у період їх придбання або довідки торговельної організації чи управління ринком» замінити словами «інформації органів державної статистики про середні ціни на продукти харчування у торговельній мережі того місяця, в якому їх придбали»;

г) частини десяту та одинадцяту викласти в такій редакції:

«10. Середньомісячний заробіток для обчислення суми страхових виплат потерпілому у зв'язку із втраченим ним заробітком (або відповідної його частини) визначається згідно з порядком обчислення середньої заробітної плати для виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням, що затверджується Кабінетом Міністрів України».

11. При обчисленні середньомісячного заробітку враховуються основна і додаткова заробітна плата, а також інші заохочувальні та компенсаційні виплати (у тому числі в натуральній формі), які включаються до фонду оплати праці і підлягають обкладенню прибутковим податком з громадян»;

5) у статті 47:

а) частину третю викласти в такій редакції:

«Розміри страхових внесків страхувальників обчислюються: для роботодавців — у відсотках до сум фактичних витрат на оплату праці найманих працівників, що включають витрати на виплату основної та додаткової заробітної плати, на інші заохочувальні і компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону України «Про оплату праці», які підлягають обкладенню прибутковим податком з громадян»;

для добровільно застрахованих осіб — у відсотках до мінімальної заробітної плати»;

б) доповнити статтю після частини третьої новою частиною такого змісту:

«Страхові внески нараховуються в межах граничної суми заробітної плати (доходу), що встановлюється Кабінетом Міністрів України та є розрахунковою величиною при обчисленні страхових виплат».

У зв'язку з цим частини четверту — чотирнадцяту вважати відповідно частинами п'ятою — п'ятнадцятою;

б) у розділі XI «Прикінцеві положення»:

а) пункт 1 доповнити словами «підпункти «а» — «в» пункту 5 та пункт 7 статті 21 набирають чинності з 1 січня 2003 року»;

б) абзац третій пункту 3 викласти в такій редакції:

«уся заборгованість потерпілим на виробництві та членам їх сімей, яким до набрання чинності цим Законом підприємства, установи та організації не відшкодували матеріальної і моральної (немайнової) шкоди, заподіяної ушкодженням здоров'я, виплачується цими підприємствами, установами і організаціями, а в разі їх ліквідації без правонаступника — Фондом соціального страхування від нещасних випадків»;

в) абзац четвертий пункту 3 виключити;

г) пункт 4 доповнити абзацом такого змісту:

«подати до 1 липня 2001 року на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо надання права страховим компаніям брати участь у реалізації Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» з повним забезпеченням передбачених цим Законом страхових виплат та соціальних послуг. При цьому передбачити внесення роботодавцями, працівники яких будуть застраховані в цих страхових компаніях, частки загального страхового внеску до Фонду соціального страхування від нещасних випадків для покриття страхових виплат застрахованим, які потерпіли на підприємствах підвищеного рівня професійного ризику виробництва, а також потерпілим, які працювали на підприємствах, що ліквідовані без правонаступника».

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 22 лютого 2001 року.

№ 2272-III.

Завод-банкрот виходить із кризи

Програма антикризових заходів, розроблена на Вінниччині, передбачає відновлення роботи збанкрутілих підприємств лише з допомогою ринкових важелів.

Забутий запах свіжої олії

Першим відчуло на собі дію нової програми ВАТ «Вінницький олієжиркомбінат». Вінничани, як то кажуть, на нюх визначають, коли працює назване підприємство: запах свіжої олії чути далеко. На деякий час, щоправда, про нього довелось забути. Комбінат — найбільший у державі виробник кондитерського жиру — два роки тому перестав виробляти продукцію. І не лише згадану вище. Зупинилася лінія з виробництва маргарину, перестали «душити» олію...

Фахівці називали дві головні причини зупинки виробництва. Одна з них нині знову нагадала про себе: йдеться про зменшення розміру вивізної мита на насіння соняшнику. Наприкінці 90-х його зовсім відмінили, вітчизняні олійні підприємства через це опинилися на голодній «пайці», а деякі, вінницький комбінат зокрема, «померли» з голоду. До такого стану довело ще одне «мудре» рішення урядовців. Виробників олії зобов'язали тоді отримати кредити для закупівлі пального. Не для себе — для сільгоспвиробників. Мовляв, вони розрахуються урожаєм насіння соняшнику.

Але насіння відомо куди попливло, а про розрахунки грішми говорити — лише людей смішити: «жива» копія в селі була і понині залишається рідкістю. Виробникам олії стало не до сміху: загальна сума заборгованості олієжиркомбінату сягнула майже 30 мільйонів гривень. На їх повернення чекали 70(!) юридичних осіб кредиторів.

Всі — за, а чиновник — проти

Комбінат хотіли продати з молотка. «Якби так сталося, — каже голова правління ВАТ, кандидат технічних наук Владислав Мормітко, — підприємство вже не існувало б».

Більшу половину робочого часу Мормітко витрачав на проведення переговорів з кредиторами, кожен з яких прагнув «відірвати» свою частину боргу. «Дайте нам можливість працювати, — стояв на своєму керівник, — і ми розрахуємося з часом з усіма».

Не всі на таке погоджувалися. Податківці, наприклад, намагалися конфіскувати техніку — 9 мільйонів гривень становила податкова заборгованість. «Але ж вартість усіх основних фондів комбінату лише трохи більше двох мільйонів гривень...»

На комбінаті знали, як можна запобігти «розтягуванню» майна — оголосити себе банкрутом. За таких умов, каже директор, питання конфіскації власності згідно з чинним законодавством відпало б само по собі. Питання навіть винесли на збори акціонерів. Заводчани підтримали пропозицію. Але вона не пройшла. Контрольний пакет акцій — 54% — належить державі. Її представник проголосував «проти» і тим самим перекреслив наміри колективу.

Буде так, як скаже арбітр

До аргументів заводчан — не розпродувати майно — все-таки дослухалися. Пристали також на пропозицію дати можливість комбінату працювати — це єдиний шлях заробити кошти. А щоб їх повернення позичальникам відбувалося цивілізовано, кредитори створили раду і вже самі встановили черговість отримання грошей.

Виробнича діяльність відбувається під контролем ще одного суб'єкта — арбітражного керуючого, призначеного обласним арбітражним судом. Перед ним звітують про те, на що витрачають зароблені прибутки. Якщо керівник комбінату раптом дозволить собі порушити домовленості, арбітр наділений повноваженнями покарати його аж до звільнення з посади. Названі контролюючі структури, як і новий голова спостережної ради — ним став заступник голови облдержадміністрації, кандидат економічних наук Валерій Коровий, — діятимуть тимчасово. Якщо точніше, протягом 18 місяців. Саме стільки часу відведено для санації, тобто фінансового оздоровлення підприємства, термін встановлено законом. За цей час, до речі, не зростатиме заборгованість: арбітражним судом накладено мораторій.

А що дали? Адже розрахунки показують: навіть за такої інтенсивної роботи, як нині, комбінат працює у дві

зміни, без вихідних і святкових, навіть під час Новорічних свят не зупиняли конвеєр — повернути борги протягом періоду санації все одно не вдасться.

Решту боргу, пояснив В. Мормітко, повернемо акціями. Доведеться зменшити статутний фонд. Хоч він належить акціонерам, змушені йти на цей крок. Люди розуміють: якби комбінат пустили з молотка, вони втратили б усе — і роботу, і весь капітал акцій.

Підприємство практично уже пододало кризу. Працює з прибутками, сплачує всі види платежів. Частинами повертає борги. Щоправда, сирова давальницька — придбати власну нема обігових коштів. Утім, деякі кредитори самі стали давальцями, так постаралися, що роботи підприємству вистачить до нового врожаю.

Рятівна соломинка для всіх

Коментар заступника голови Вінницької облдержадміністрації, кандидата економічних наук Валерія КОРОВІЯ:

— Найголовніше, — каже Валерій Вікторович, — у програмі антикризових заходів, розробленій облдержадміністрацією, знайшли модель поєднання інтересів усіх потерпілих — підприємства, кредиторів та й споживачів продукції комбінату. Унікальна річ: кредитори виступили союзниками тих, хто з ними не розраховувався. Незважаючи на це, продовжили з ними співпрацю. Такого результату у нас в області досягнуто вперше. Тим самим, вважаємо, вдалося створити цивілізовані умови для бізнесу. Опорою став закон «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Як на мене, цей документ — компас у кризовому морі, завдяки якому може вийти з кризи будь-яке збанкрутіле підприємство.

— Програму антикризових заходів взяла у нас на озброєння ще низка колективів — Ладжижінський мікробіологічний завод «Ензим», Бершадський завод «Цеоліт» тощо. Одне важко вдається. Швидко поставити підприємство на ноги може тільки той керівник, що навчений керувати ним в умовах кризи. Але таким навикам ніде не навчають. Це давно варто робити.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Локшина густішає, дуля круглішає

У номері «Голосу України» від 27 січня цього року вміщена невелика публікація «Локшину — на вуха, дулю — в кишені», в якій йшлося про те, що новостворене ВАТ «Суми-ТЕКО» на чолі з В. Винокуром за потурання місцевої влади довела платню за квартирне опалення у Сумах до 1 гривні 57 копійок за один квадратний метр житлової площі.

Ми перші розповіли про здирницьке «ноу-хау», яке до часу тримали в місті за сімома печатками.

Аж ось влада доручила провести «роз'яснювальну» роботу з нашим кореспондентом патрону сумських комунальників, заступнику міського голови Геннадію Михайленку.

Легенько пожуривши мене за відсутність патріотизму, Геннадій Володимирович майже півгодини переконував у тому, що трикратний обвал цін піде лише на користь сумчанам. Мовляв, якщо раніше їхні худі гаманці комунальники спустошували 12 місяців поспіль, відтепер будуть лише впродовж опалювального сезону.

Мабуть, я ніколи не стану справжнім патріотом, оскільки так і не зміг второпати: де переважна більшість збіднілих сумчан щомісяця вишукува-

тимуть додатково 40—70 гривень — відповідно за опалення дво- і трикімнатної квартири. Адже до останнього злету тарифів за комунальні послуги справно розраховувалася заледве половина населення міста? І звідки тепер ківські «благодійники» знайдуть гроші наступного вересня на попередоплату за жовтневий газ, ко-

ли вже сьогодні вони заборгували за нього своїм суміжникам сотні тисяч гривень?

Голослівні виявилися запевнення «захисників» «Суми-ТЕКО», що в разі недогріву квартир останній за першою вимогою робитиме перерахунки за недодане тепло.

— Усі ці байки — ще одна велика порція локшини на вуха довірливих сумських квартирнаймачів, — переконаний старший майстер Сумського ВЖРЕУ-3 Василь Литовченко. — У цьому ми переконалися ще в листопаді минулого року, коли за-

ждали від пана Винокура зробити перерахунки оплати за недодане населенню тепло від початку опалювального сезону. Відтоді збігло три місяці, а тепківський директор ні кує ні меле, тримаючи оселі на холодному пайку.

Однак усе це, виявляється, лише квіточки. Ягідки на здивованих депутатів міськради чекали на засіданні чотирьох депутатських комісій: «Суми-ТЕКО», по суті, є samozванцем, і весь зазначений час збирав платню за городян неправомірно. Стало відомо, що сесія міськради ніколи не давала згоди на передачу Сумської ТЕЦ в оренду вищезгаданій фірмі. Мало того. Депутатам також невтямки, чому керівники міста потай передають комунальні об'єкти в чужі руки. Чому не проводився відкритий тендер на право оренди ТЕЦ?

Схоже, це доведеться з'ясувати Генеральній прокуратурі України, куди звернулися з запитом народні обранці.

Владислав ЖМУРКОВ.
Суми.
Мал. Василя ФЛЬОРКО.

Колонка оглядача

На перехресті хрестоматій

Минулого тижня у фонд «Відродження» відбулася презентація нового видавничого проекту «УСЕ для школи». Власне, це серія хрестоматійних збірників з української літератури для 10—11 класів. Кожний випуск присвячено одному чи кільком письменникам, чию творчість вивчають у школі. Починаючи з січня нинішнього року, вийшли випуски, присвячені Лесі Українці, Коцюбинському, Хвильовому, Багряному, Самчуку, Стефанику. До кінця року заплановано видати 12 збірників.

Проект реалізується завдяки спільним зусиллям «Форуму видавців» та приватного видавництва «Всеуито» (Львів). Автор концепції — директор «Форуму видавців» Олександра Коваль, добре відома читаючій публіці тим, що свого часу випустила «УСЕ» (Універсальний Словник-Енциклопедію). «УСЕ для школи» — своєрідне продовження того вдалого почину.

Цієї передмови вистачило б, щоб зацікавити тих, хто знає, який це клопіт — вивчення вітчизняної літератури в школі! Адже навіть найпрекрасніша література, стаючи обов'язковою для вивчення, робиться нелюбою. Як сказав недавно наш письменник Лесь Подерв'янський (до речі, кумир нинішньої читаючої молоді) — «Я не хочу, щоб мої твори потрапили до хрестоматії, бо школярі тут же зненавидять мене!» Отже, нелюбов до «програмних» творів — проблема загальна, і, хоч різних хрестоматій останнім часом з'явилося немало, ця проблема залишається невирішеною. Можливо, тут річ ще й у тім, що змінилася якість читання: і учнів, і навіть вчителів телебачення вчовевид відучило читати — ім відеоряд подавай!

І ось саме тут автори нової хрестоматійної серії роблять крок назустріч сучасній школі. Згадана серія — не традиційний набір текстів, а своєрідна дайджест-хрестоматія, з хорошим відеорядом, з великим набором цікавих (навіть азартних!) тестів для самоперевірки. Це хрестоматія, побудована на грі, звичній для нинішньої публіки, що вихована телевізійними іграми. Можливо, що це навіть шоу-хрестоматія! Але не варто думати, що хрестоматія при цьому перетворюється на примітивний комікс. Бо за всіма отими хитрощами авторів проекту — основа дуже серйозна. Школяр легко, граючись, знайомиться, скажімо, з психоаналізом і герменевтикою — тобто тими принципами, без яких серйозне сучасне літературознавство неможливе (і без яких наші хрестоматії досі самовпевнено обходилися). Та й це ще не все: нова хрестоматія пропонує учням аналогії нашої літератури з світовим живописом, кінематографом та музикою. У майбутньому до кожного випуску додаватиметься ще й відео- чи аудіокасета (бо літературознавці довели, що, скажімо, прозу Хвильового варто читати під музику Бартока чи Равеля). Отже, можна заспокоїти тих, хто побоюється, що такий підхід збіднює знання літератури — здається, навпаки, предмет робиться і привабливим, і багатовимірним. Як зауважив на презентації Ростислав Чопик — один з редакторів проекту, «нам треба було знайти того троянського коня, котрий би легко в'їхав у душу школяра і залишився там».

Схоже, це вдалося зробити — і ми наочно побачили хрестоматію нового покоління. Вчителі й методисти, хоч і не без суперечок, уже оцінили проект прихильно. Залишається додати, що видання можна буде не лише придбати в книгарні, а й передплатити — що дуже зручно, з огляду на нашу зруйновану систему книгорозповсюдження. Звісно, вартість комплекту (понад 60 гривень) буде зручна не для всіх, але то вже не вина видавців.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Чернігівщина

Пілотний проект діє!

У жовтні минулого року на Чернігівщині започатковано вперше в Україні реалізацію пілотного проекту для вдосконалення механізму надання населенню пільг та субсидій з оплати житлово-комунальних послуг. Чи вже можна говорити про певні результати його втілення? На це запитання ми попросили відповісти головного рушія регіональної новації голову облдержадміністрації Миколу БУТКА:

— У цій сфері кілька проблем. З одного боку, великі бюджетні борги перед комунальними підприємствами, газо-, електропостачальниками. З другого боку, на місцях через поблажливість, а то і пряме зловживання відповідних служб, пільги та субсидії надавалися не тим, хто їх гостро потребує. Наш пілотний проект головною метою поставив соціальний захист найбільш уразливих верств населення. Звільняються від плати за житлово-комунальні послуги у межах норм користування сім'ї, які складаються лише з одиноких непрацездат-

них громадян, що перебувають на обліку в територіальному центрі соціального обслуговування, і середньомісячний сукупний дохід одного прописаного не перевищує межі малозабезпеченості. Органи виконавчої влади і місцевого самоврядування також можуть звільняти від плати за ці послуги окремі родини, наприклад, які мають п'ять і більше неповнолітніх дітей, складаються лише з інвалідів I або II групи, якщо середньомісячний сукупний дохід одного прописаного не перевищує межі малозабезпеченості. Відповідний перерозпо-

діл на користь цих сімей стався в результаті уважного вивчення стану справ у цій сфері, вдосконалення механізму адресного спрямування державних коштів. Проведено перевірку 22 тисяч справ отримувачів субсидій. Виявлено 600 випадків порушень, зловживань на суму 224 тис. грн. З'ясувалося, допускали приписки й енергопостачальні організації, списуючи свої збитки на пільги та субсидії. У десяти районах встановлено завищення бюджетних відшкодувань за використану електроенергію пільговими категоріями населення. Були надані недостовірні дані про обсяги її споживання на суму 1214,2 тис. грн., з них за Бахмацькими районними електричними мережами — 708,7 тис. грн., Носівськими — 331,9 тис. грн., Талалаївськими — 90,4 тис. грн. Як бачимо, це досить значні кошти. Під час експерименту оптимізовано

норми споживання населенням електроенергії, природного і скрапленого газу, твердого палива, у межах яких нараховують субсидії.

Уже сьогодні можна говорити про певний економічний ефект від утілення пілотного проекту. Рівень проплати станом на 1 січня поточного року зріс: за пільгами — до 87,4%, а за субсидіями — до

75,5%. Заборгованість місцевих бюджетів перед організаціями—надавачами послуг протягом минулого року зменшилась у 2,7 раза. Завдяки вжитим заходам передбачається економічний ефект від запровадження пілотного проекту близько 19 млн. грн. Їх буде спрямовано передусім на розвиток житлово-комунального господарства області.

Владу довірили. Шок минув

Уже місяць, як сесія Бахмацької районної ради обрала наймолодшого депутата Олега Бузуна головою райради. Йому — 30 років. Перед цим учителював, працював заступником директора Батуринського заповідника, редактором районної газети.

— Чи було для вас рішення сесії несподіваним? — запитую в Олега.

— Голова райради пішов на пенсію, а на його місце була запропонована моя кандидатура. Я був шокований, але 45 депутатів із 60 виявили мені довіру. У це важко повірити, але факт є факт: тенденція довіряти владу молоді у нашому районі реалізувалася не тільки на словах...

— Які перші підсумки роботи за місяць?

— Багато їжджу, вивчаю стан справ. Уже проведено два «круглі столи», чотири сесії сільрад, два сходи, пряму телефонну лінію. Приїняв з півсотні відвідувачів. Прагну вникнути у всі злободенні проблеми району, аби спільно з депутатами, комісіями їх могли незабаром розв'язати.

— Чи продовжуватимете наукові студії про Батурин?

— Часу нині обмаль, але постараюся й далі працювати над дисертацією «Батурин у суспільно-політичному житті Гетьманщини».

— Успіхів вам!

— Дякую.

Подарунок Христу

У січні у Чернігові на Масанах освячено щойно збудований храмовий комплекс «2000-ліття Різдва Христового».

— Це вже четверте у моєму житті освячення, — каже його настоятель отець Анатолій Товстогон, який був на будівельному майданчику п'ять років і виконробом, і архітектором, і художником. — Головний храм вражає розмірами — заввишки 34 метри. Поряд невеличка церквочка і приміщення недільної школи. Останнім часом я спав 2—3 години на добу. Треба було до урочистої миті відкриття розписати іконостас, намалювати ікони. Я задоволений, що виконав свій обов'язок перед Богом.

На знімках: настоятель храмового комплексу Анатолій Товстогон малює ікону; головний храм у Масанах.

Фото
Олега ТРУБИЛА.

«Головний» біль

Обласне управління з питань внутрішньої політики шляхом анкетування опитало 420 сільських та селищних голів Чернігівщини.

Серед запропонованого переліку проблем, на які насамперед має звернути увагу місцева влада, опитані виокремили питання реформування сільського господарства (57,1%), криміногенну ситуацію (55%), благоустрій населених пунктів (53%), безробіття (35%), труднощі в отриманні медичної допомоги (30,2%), борги із зарплати (22,9%), транспортне сполучення між населеними пунктами (14,7%) тощо. Головними джерелами соціального напруження, за визначенням опитаних, є зростання злочинності (15,7%), незадовільна робота новостворених сільгоспідприємств (14,1%), заборгованість з оплати праці та соціальних виплат (12,9%), низькі розміри пенсій, зарплат (7,4%), низький життєвий рівень (4,5%).

Начальство? За двері!

Сільські вісті

Емоційні чернігівські фермери, які першими вийшли з-під колгоспного контролю на власні хліба, не дуже-то люблять владу, навіть обрану власними голосами.

Традиційно кожна обласна фермерська конференція завершувалася змищенням лідера спілки. Адже всі від нього чекають мало не манни небесної. А йому, крім загальної справи, треба ще вести й власне господарство. Одне слово, за звітний період невдоволених малорезультативним керівництвом стає дедалі більше. Цього року звичайний сценарій дещо було порушено. Голова обласної спілки «Фермер» Олександр Гудименко і його однодумці вирішили ще до початку конференції убезпечити себе від дій супротивників. До них потрапили насамперед представники влади — перший заступник голови облдержадміністрації Григорій Панченко, начальники районних сільгоспуправлінь, деякі фермери. Їх просто не впускали до приміщення, де мала відбуватися конференція. Гнів. Обурення. Давка біля дверей. Спалах емоцій. Зрештою, Г. Панченку вдалось переконати «контролерів» про доцільність його перебування під час фермерського заходу: все-таки владі треба знати, які проблеми хвилюють першопрохідців приватної хліборобської справи. У звітній доповіді лідер чернігівських фермерів з'ясував ситуацію із пропускнуою системою на дверях: «Я знаю, що було дано команду Панченку змістити мене. Оброблялися у відповід-

ному дусі люди в районах. Це елементи корупції. Ми все це так не залишимо». Незважаючи на критичні стріли у бік О. Гудименка в окремих виступах, опозиції не вдалося переломити хід конференції на свій бік. Перший заступник голови облдержадміністрації Г. Панченко у своєму виступі жодних звинувачень лідеру не висував. Він чесно зізнався, що з власної ініціативи запросив агропромислове чиновництво для налагодження контактів, ділового співробітництва з фермерами, вивчення їхнього досвіду, бо саме за ними — майбутнє на селі. На жаль, конфронтація, боротьба за портфель лідера спілки все це залишила на «потім». Конференція лише наприкінці дійшла висновку, що фермерам невдовзі треба зустрітись разом з представниками влади, щоб обговорити злободенні питання, як відсіятись, яка буде кредитна політика... Фермер Олексій Лимар, який найбільше нервував—реплікував під час заходу, повертався додому невдоволений.

— Ви розумієте, — пояснював, — кому тепер підуть пільгові кредити, фінансова підтримка з фонду...

Отож пристрасі довкола керівного портфеля так вирували і через гроші, які цього року нарешті виділено з держбюджету на підтримку фермерського руху.

Сторінку підготував
наш власний кореспондент
по Чернігівській області
Сергій ПАВЛЕНКО.
Телефон у Чернігові: 95-74-18.

Коли прокидається місто під шум поливальних машин

Нотатки нестороннього

Я — корінна киянка, все моє життя пов'язане з цим містом. Завжди пишалася ним, але не за статус столиці. Цінувала за красу, доглянутість і чистоту.

Війна зруйнувала Київ. Пам'ятаю Хрещатик у руїнах. Ми допомагали розчищати його від каміння і сміття, озеленювати. Поступово, як Фенікс із попелу, Київ відродився і засяяв звичною чистотою. Його буквально «визисували», ранками виїздили на роботу поливальні машини. Хоч би де була — у Москві, Ленінграді, інших містах — завжди переконувалася, що чистішого міста за Київ немає.

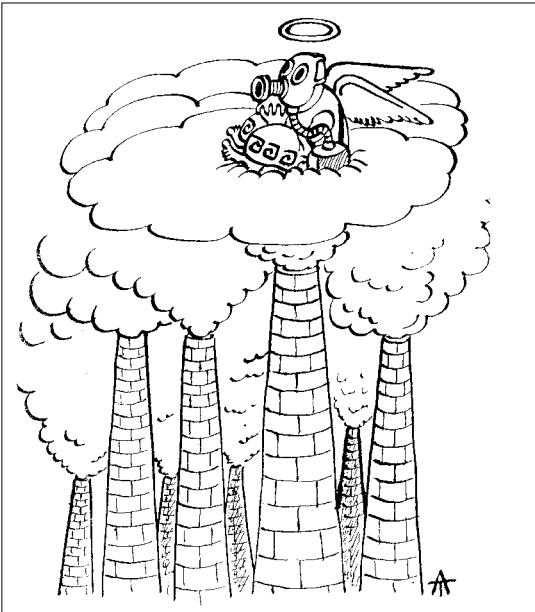
На превеликий жаль, нині цього не скажеш. Прибирають хіба що в самому центрі або перед приїздом «високих» гостей. Або у великі свята. А у дворах чи на околицях — годі й казати.

Справжнє лихо — безпритульні тварини. Та й, утім, і домашні улюбленці, виведені турботливими господарями на прогулянку, не додають чистоти. Навіть у місцях, де є знак, що забороняє вигул, усе одно повно людей із тваринами.

І ще кілька слів з приводу постанови про заборону продавати сигарети дітям. Вулиці задимлені малолітніми курцями! У громадських місцях нам доводиться вдихати, окрім вихлопних газів, ще й сигаретний дим...

Зі словосполученням «низькопоклонство перед Заходом» я зіткнулася ще студенткою. Тоді все, співзвучне закордонному, вилучалося з нашого лексикону. Так, наприклад, «французька булочка» стала «міською». Звісно, були й крайнощі. Зате тепер крен у протилежний бік. Місто заповнене незрозумілими іноземними назвами: нескінченні різномовні реклами, вивіски, вітрини. Хіба хоча б третина українців прочитає їх?

І насамкінець. Можливо, варто зачекати зі створенням такої кількості пам'ятників? А кошти витрати на найнеобхідніше для малозабезпечених городян.

Мальвіна ЛЕВІНА.

Київ.

Мал. Олексія ТАЛІМОНОВА.

Громадянки без громадянства

Проблема у конверті

Уже дев'ять років ми, корінні мешканки Дніпропетровська, не можемо добитися українського громадянства. Тут народилися, виросли, закінчили школу. Потім — Дніпропетровський інститут інженерів залізничного транспорту, після закінчення якого нас розподілили на Привольську залізницю в Саратовську область і до Новосибірського інституту «Сибдипротранс». У той час до відпрацювання молодими спеціалістами за місцем розподілу належного терміну ставилися дуже суворі, і диплом на руки видавали лише через рік відпрацювання. Відкріплення одержати було неможливо: глибинка потребувала фахівців. Залишитися в нашому місті вдалося лише вагітним і «блатним». По Україні розподілу практично не було. У 1988 році ми поїхали, залишивши тут рідних і друзів.

Після розпаду Союзу, відпрацювавши належні три роки, ми

повернулися додому. Здавалося б, жодних проблем бути не повинно. Нас прописали і навіть поставили у паспорт штамп «Громадянин України». Проте 1996 року, коли почався обмін, нам у видачі нових паспортів відмовили. Мотивували тим, що громадянами автоматично стали тільки ті, хто був прописаний до кінця 1991 року. Ми, виходить, спізнилися. Але, згідно з чинним тоді законодавством, ми мали стати ними після п'яти років проживання в Україні. Жили й чекали. А 1997 року з'явилася ще одна вимога: вийти з російського громадянства, для чого треба їхати до консульства у Києві й заплатити 64 (тепер уже 80) долари США чи гривнями за курсом.

Ані тоді, ані зараз такої суми в нас не виявилось, доходи завжди були більш ніж скромні. Тож проблема залишається. І найобразливіше те, що держава нас направила, а назад не приймає. Ми хочемо повернутися додому!

Наталія РЕВЕКО і Світлана ТАРАСОВА.

Дніпропетровськ.

Резонанс

Чому задзвонив телефон

У своєму листі інвалід Великої Вітчизняної війни Петро Пархомей, який мешкає в селі Пітушків Млинівського району Рівненської області, розповів про те, як він через несправність телефону та радіо залишився геть відірваним від світу. Але на його прохання відремонтувати техніку не було жодної реакції.

Із Млинівської райдержадміністрації нам повідомили, що Петро Потапович справді «двічі звертався в Острозьку лінійно-технічну дільницю щодо пошкодження радіоточки. Причиною був незадовільний технічний стан гучномовця. Роботу радіоточки відновлено 22 січня цього року. Телефон поладжено. За недостатній контроль за роботою підлеглих на начальника дільниці електрозв'язку накладено дисциплінарні стягнення».

Отак коротко і по суті. За бажання швидко розібратися, відремонтували, допомогли «з'єднати» людину зі світом. Невже треба, щоб прохання виконати роботу надходило аж зі столиці?

Творчість наших читачів

Вірші, народжені болем

Мій батько загинув, залишивши хвору матір з п'ятьма дітьми. Потім була війна, пройшлася поряд бомбами і кулями. Пережили голод, холод і жах... Ще під час війни закінчила курси вчителів математики і педагогічний інститут заочно, вчителювала. Замість пенсії пішла працювати в колгосп. Збудувала хату. Маю двох дітей. До 70 років трудилася, думала, що матиму забезпечену старість. Та не сталося, як гадалося. Старість голодна і холодна.

Ночі довгі, а сон не

йде: перед очима прокручується життя, мов кіноплівка. А на ранок слова лягають на папір: прозою, віршем, піснею. Невеселі вони. Як і життя. Завжди слідкую за роботою влади. І ось що спадає на думку:

«Можновладці в цитаделі
Ніяк не поділять портфелі,
Сперечаються, лаються,
б'ються

І просто над нами
сміються...»

Ганна ЧЕРВОНЕНКО.

Колісники
Прилуцького району
Чернігівської області.

Чи варто йти на прийом до прокурора?

Протягом минулого року Київська міська прокуратура розглянула лише чверть усіх звернень громадян і підприємств. У чому річ? Чому більшість скарг залишається нерозглянутими?

Річ у тім, що не всі вони в компетенції саме прокуратури. Адже, коли в людини хворі нирки, вона не йде на прийом до психотерапевта. Хоча розуміє, що слід звертатися до лікаря. А от який лікар допоможе в цій ситуації, це вже залежить від певної його спеціалізації. За таким самим принципом можна пояснити й сферу діяльності прокуратури. Вона справді є правоохоронним органом, але має свої окремі функції. Прокуратура не вправі розв'язувати якісь суперечки, як то роблять суди, або давати юридичні консультації, що є обов'язком адвоката і юрисконсульта. Тим паче, прокуратура не може втручатися у судову діяльність.

Так, прокурор бере участь у судовому процесі як обвинувач, але при цьому він не може вплинути на остаточне рішення суду, а лише сприяє з'ясуванню дійсних обставин справи. У деяких випадках прокурор може виступати як захисник інтересів громадян чи держави. Приміром, коли йдеться про захист прав неповнолітніх. Якщо слухаються питання про позбавлення батьківських прав, прокурор зобов'язаний виступити в судовому засіданні як захисник законних прав та інтересів дитини. Прокуратура може представляти інтереси підприємств у випадку, якщо в заявах є підстави для захисту державних інтересів.

Також до винесення судом остаточного рішення і набрання ним законної сили прокурор не має права справляти тиск на суддів.

Інша річ, коли винесене рішення набрало законної сили, але воно не повне або неправильне, тобто не відповідає певному закону, тоді можна звернутися до прокуратури. Прокурор за наявності підстав вносить протест у порядку нагляду або подання на це рішення, відновлюючи тим самим законні права громадян.

Звичайно, прокурори ведуть справи щодо неправомірних дій слідчих міліції, у тому числі податкової, і самої прокуратури, служби безпеки (це порушення прав людини незаконним порушенням кримінальної справи, застосуванням

тортур, побиттям підозрюваних у скоєнні злочинів, іншими незаконними діями).

І якщо ваша проблема не належить до юрисдикції саме прокуратури, писати туди або йти на прийом немає жодного сенсу. Лише втратите час, пропустивши належний термін для звернення до іншого правоохоронного органу і вже не зможете належним чином відновити свої права. Приміром, якщо протягом місяця після того, як роботодавець незаконно звільнив з роботи, ви не звернулися до суду, а оббиваєте пороги прокуратури, поновити вас на роботі буде вже неможливо.

Отож, з'ясуйте для себе, де саме може й повинна бути розв'язана ваша проблема.

Ірина САПСАЙ.

Напишу вам і я

Ціна здоров'я базарного дня

Одними з небагатьох місць відпочинку і дозвілля для всіх боярчан до останнього часу були стадіон «Зеніт» та парк навколо нього. І, незважаючи на обмежене надходження коштів з міського бюджету, зусиллями ентузіастів тут регулярно проводили спортивно-масові заходи. Не кажучи вже про те, що парк — улюблене місце прогулянок молодих мам з дітьми.

Яким же було здивування, коли директор ТОВ «Успіх» А. Мірзаєв подав на розгляд до міськради проект розміщення на території стадіону промислового ринку! Він нині розташований на вул. Молодіжній і в зв'язку з відкриттям навчального закладу підлягає перенесенню або закриттю.

Але стадіон — це не шматок землі, який можна вигідно приватизувати. Це здоров'я нашого міста і його мешканців. Здоров'я, яке на базарі не купиш. Тим паче що ринками Боярка забезпечена. Є достатньо альтернативних проектів для перенесення базару. Можливі надходження до міської казни від роботи ринку навряд перекинуть шкоду, завдану природі та людині.

Районна конференція Києво-Святошинської організації зелених України засудила проект подібного варварства і звернулася до районної та міської влади із протестом.

В. ОВДІЄНКО,
голова Боярської міської організації
Партії зелених України.

Київська область.

Добра традиція

Пише до вас 73-річна бабуса на прохання онучки-сирітки. Коли йшла передплата на вашу газету, ми почули по радіо, що читачі можуть виграти приз. Онучка сказала: бабусю, треба. Я довго вагалася, чи віддавати місячну пенсію за газету. Колись ми з чоловіком завжди читали її. І ось передплатили знову.

Ганна МОРОЗ.

Овадне
Володимир-Волинського району
Волинської області.

Про «бутафорні» укази та зневіру

Задовго до відзначення 50-ї річниці визволення України від німецько-фашистських загарбників Президент видав указ про заснування нагрудного пам'ятного знака «50 років визволення України». Але його отримала лише незначна кількість ветеранів. А коли настане черга інших? Особисто мені цей знак дорогий тим, що я був поранений у боях за Україну.

Досі не можу також отримати належний мені нагрудний знак «Ветеран війни — інвалід». Двічі на рік відвідую військкомат і відділ соціалістичного населення. Завжди чую одну відповідь: «Знаків немає і невідомо, коли будуть».

Скільки ще чекати і слухати ці образливі слова? Мені 78 років, життя закінчується. А так не хочеться брати з собою у вічність біль, образи і зневіру в рідну державу. Якщо вона не може виконати свої обіцянки, то навіщо видавати «бутафорні» укази і постанови?

Додам, що і указ від 14 жовтня 1999 року про нагородження орденом «За мужність» і медаллю «Захиснику Вітчизни» не виконується: їх ми також не отримали.

Живемо без віри і надії на краще.

Валентин РІЗДВЯНСЬКИЙ,
інвалід Великої Вітчизняної війни II групи.
Черкаси.

Кого грабуєте?

Цілком солідарна з опублікованим листом «Землю — синові, гроші — нотаріусу, зуби — на поліцію» («ГУ» від 23.09.2000). Куди дивляться депутати, коли нас, пенсіонерів, грабують чиновники? Ті, які так високо цінують свій труд, що після оформлення всіх необхідних паперів власникові майже нічого не залишається.

Після смерті чоловіка мені залишилася автомашина 1972 року випуску. 25 відсотків відібрали чиновники. А за 20 хвилин роботи друкарка взяла 18 гривень. «Такі у нас розцінки!» — чую у відповідь на моє обурення. На кого вони розраховані? На спекулянтів? І нікому немає діла до бідних.

Людмила САМСОНОВА.

Краснодон
Луганської області.

Мал. Віктора ПОПОВА.

ГЛОБУС

Ці смішні білі люди

«Голос України», 27 березня 2001 року. № 54 (2554)

Воїни українського контингенту миротворчих сил ООН у Сьєрра-Леоне служать чесно, сумлінно й мужньо, попри всі труднощі, з якими вони стикаються

...Етикетка на пластиковій пляшці чорного сьєрра-леонського рому така: чорношкірий боксер посилає в нокаут білого боксера. Символ вбачається не в тому, що білий може менше випити, а в тому, що тропічна Африка — не для білих. Щоб тут жити — треба вміти захищатися. Пити кип'ячену протягом 20 хвилин воду, якої у нашому батальйоні недостатньо, обережно й вибірково харчуватися, захищатися від сонця й злив, а найголовніше — берегтися від численних комарів, мангових мух, оводів та іншої гади, укуси якої приносять багато хвороб, незвичних для українця, серед яких найпоширеніша — малярія. Для захисту від неї наші військові приймають раз на тиждень пігулки фанзідар. Його привезли з України. Врешті, й дні до «дембеля» тут рахують пігулками, які лікар видає щосереди.

Але наші все одно хворіють на малярію. Неофіційні дані свідчать, що протягом двох місяців перебуванням там перехворіло близько 15 відсотків особового складу. За статистикою, це дуже багато. У росіян за 7 місяців — 8 відсотків, у індійців, які пристосованіші до тропічних умов, за 9 місяців — менш як один відсоток. Чому?

Тому, що і індійці, і росіяни, і всі інші прибульці п'ють пігулки мефлохін (ларіам), рекомендовані ООН. Саме вони ефективні в умовах Сьєрра-Леоне. Панове головні військові медики, подумайте про здоров'я шести сотень синів України, котрі поїхали туди здоровими. Подумай, Державо, про те, що коли вони повернуться додому, ти будеш мати набагато більше проблем з лікуванням, ніж нині з профілактикою. Лікарі медичної частини батальйону високо кваліфіковані і лікують усі захворювання, що тут виникають, мов примари із джунглів, виконують свою роботу чесно й сумлінно, та все-таки ліпше не хворіти.

В Антарктиді не зовсім зручно ходити в пляжних капцях. То чому ж вважається, що в африканську сорокаградусну спеку приємно носити військові напівчоботи і синтетичні майки? Обмундирування має бути зручним і комфортним, від цього залежить настрій людини і бажання працювати.

Склад воїнів ЮНАМСІЛ майже суцільно темношкірий: Бангладеш, Нігерія, Непал,

Йорданія, Індія. Наприклад, нігерійці вважаються тут добрими вояками. Де місце є, там і ставлять намети, бажано ближче до села, щоб завести тимчасову жону з місцевих. Сплять на землі без антимоосітних сіток.

Але ми інші. Білих людей тут три контингенти: англійці, які виконують свої особливі завдання і не входять у ЮНАМСІЛ, російські вертолітники, що живуть у герметичних контейнерних будиночках з кондиціонерами, та українці. Наші хлопці прожили майже три місяці в наметах транзитного табору без кондиціонерів, а нині переселились у власноручно збудований табір, в армійські брезентові намети, зроблені ще за часів СРСР. Невідомо, що з ними станеться в сезон дощів, який триває півроку. Командири кажуть: такі побутові умови за підписаним з ООН контрактом. Напевно, в умовах контракту є наші високі державні інтереси. Але на мій, суто людський, можливо, суб'єктивний погляд, гідність громадянина європейської країни України,

ля повернення отримати їх, сплативши 1,5 відсотка із загальної суми за зберігання. Дивно: зазвичай банки нараховують відсотки за володіння коштами, а не здирають гроші з клієнта, як у цьому випадку. Військовослужбовці відмовилися від пропозиції банку і хочуть отримати всі зароблені гроші при від'їзді додому.

Охоронців транзитного табору, де живуть наші солдати, наймає ООН з місцевого населення. Їх зарплата становить 60 доларів на місяць. Коли ми їм розповідаємо, що в Україні середня зарплата вчителя 25 доларів — вони сміються й не вірять. У їхньому розумінні таких малих грошей білим у Європі не платять. Отож саме в Африці гостро й боляче замислюєшся над вибором України — європейський він чи...?

Згадується гасло студентської демонстрації травня 1990 р. — «Весняний призов мусить служити в Україні». Малося на увазі не в гарячих точках Радянського Союзу. Та за 10 років незалежності довелося нашим солдатам понюхати пороху в Боснії, Хорватії, Косово, Лівані, Анголі і нині в Сьєрра-Леоне. У країнах, де виконують місію ООН українці, про них відгукуються і місцеве населення, і командування міжнародних сил тільки добре. Це честь для нашої держави. Але нехай і Батьківщина дбає про своїх синів, аби вони не почувалися в Африці «смішними білими людьми».

... Утім, є мудра африканська приказка: «Якби в Європі добре жилося, білі люди не пливли б за океан».

Олександр КЛИМЕНКО.
(Київ — Лунгі — Фрітаун — Хестінгс).

Фото автора.

його здоров'я для держави мають бути вищою цінністю, ніж будь-які глобальні інтереси.

Коли воїни їхали сюди, їм обіцяли багато: два літри мінеральної води щоденно, кондиційоване повітря, високу зарплату. Але, як з'ясовується, з останнім пунктом також проблеми. Щомісяця військовослужбовці отримують близько 40 доларів так званих «сигаретних» грошей. Питання з основною зарплатнею до кінця не з'ясоване. Один з українських банків запропонував зберігати гроші у себе, а піс-

Довідка

Сьєрра-Леоне — країна на заході екваторіальної Африки. Територія — 71,7 тисячі квадратних кілометрів, населення — 5,3 мільйона мешканців. Тут розміщено 12-тисячний контингент миротворчих сил ООН (ЮНАМСІЛ). Серед них 634 українських військовослужбовці — ремонтно-відновлювальний батальйон з авторотою та вертолітний загін. Частина батальйону розміщена в населеному пункті Лунгі (це аеропорт столиці Фрітаун) на березі Атлантичного океану, друга частина та вертолітний загін розташовані поблизу Хестінгса, серед боліт (місце погане, багато різної тропічної нечисті, російські вертолітники тут відмовилися стояти).

Допомога Закарпаттю з країн Бенілюксу. Далі буде

Учора з Нідерландів до Закарпаття прибув четвертий літак з потрібним обладнанням для подолання наслідків повені в Закарпатській області. Ця допомога здійснюється у відповідь на звернення МЗС України, розповсюджене в штаб-квартирі НАТО. А одним з перших на звернення відгукнувся уряд Бельгії, який двома військовими літаками у перші дні лиха доставив речі першої потреби у Закарпаття. Докладніше про допомогу Україні цих держав «ГУ» розповів Надзвичайний і Повноважний Посол України в країнах Бенілюксу Володимир ХАНДОГІЙ:

— Отримавши завдання МЗС, ми передовсім звернулися до натовського центру боротьби з надзвичайними ситуаціями. Цей центр розповсюдив інформацію з додатком про те, чого потребує Україна, серед держав — членів НАТО. Паралельно посольство звернулося за двосторонніми каналами з проханням про допомогу.

Почали надходити пропозиції, зокрема від Нідерландів, які дали позитивну відповідь на наш запит допомогти потужними насосами. (Це агрегати з автономним приводом, маса яких перевищує 5 тонн і для перевезення яких потрібні спецлітаки і спецмашини. — Авт.). Як ви знаєте, Нідерланди — країна, 40 відсотків території якої нижче

рівня моря і проблема затоплень для неї дуже актуальна. Голландці мають у своєму розпорядженні великі потужні комплекси (їх навіть насосами не можна назвати). І вони погодилися надати нам п'ять таких комплексів, які можуть відкачувати більш як тонну води за секунду. Все було зроблено дуже оперативно, буквально протягом кількох днів. Рішення ухвалювали на рівні МЗС Нідерландів, а головну роль зіграло міністерство водного транспорту Нідерландів, в рамках якого є департамент водного господарства (у віданні якого й перебувають насоси). Було здійснено чотири рейси вантажних літаків «Геркулес», які доставили понад 50 тонн вантажу. Чотири насоси з п'я-

ти вже працюють, а п'ятий днями має стати до ладу. Досі в Закарпатті перебувають два голландські інженери, котрі допомагають освоїти техніку місцевим робітникам та інженерам. Я сказав би, що ця допомога — зразок координації зусиль голландської сторони, посольства та місцевої закарпатської влади.

Щодо бельгійської допомоги, то це — ковдри, намети для людей. До речі, бельгійськими літаками було відправлено і гуманітарну допомогу іншим європейським країн. Європейська допомога не є чимось надзвичайним. Вона — результат постійних контактів України з цими державами, добрих стосунків, партнерських зв'язків. Відгук на заклик про допомогу.

Робота триває. Нідерланди мають великий досвід запобігання і подолання наслідків повені, тож можуть поділитися ним. Фахівці готові виїхати в Україну, щоб подивитися, що можна зробити в Закарпатті для приборкання стихії. І, відповідно, потім розробити свої пропозиції.

Яна СТАДІЛЬНА.

Світ про Україну

Чи є надії на майбутнє?

(Початок на 1-й стор.).

А завершується стаття в «ЮС ньюс енд Ворлд рипорт» так: «Але поки що в Кучми є підтримка, якої він потребує: олігархічні клани, що фінансували його підйом; служба безпеки, що, як завжди, відріє велику роль, а також колишній «великий брат» України. Росія робить собі капітал на слабкості Кучми. В лютому президент Володимир Путін відвідав Україну, щоб підписати угоди, які прокладають шлях до головної економічної реінтеграції, особливо в секторі енергетики. Якщо тенденція триватиме, Україна може уникнути кризи, занурюючися в авторитаризм і антизахідні настрої».

Польське видання «Політика» друкує інтерв'ю з професором Богданом Осадчуком, одним з найавторитетніших представників української діаспори. Ось як той відповідає на запитання щодо колишніх, пов'язаних з Леонідом Кучмою сподівань на перетворення в Україні: «Була така надія. Але президент почав оточувати себе підозрілими фігурами. Продемонстрував також слабкість під час впровадження реформ. З колись рішучого чоловіка перетворився на особу, яка вже не може приймати відповідних рішень...». «Маю враження, — каже Богдан Осадчук, — що Кучма вже стомлений від свого правління, хоча й не хоче в цьому зізнатися. Виходить так, що зміна є необхідною. Особливість ситуації в тому, що бракує альтернативи. Політичні партії не були здатні сформулювати у своїх лавах справжніх політиків, які мали б харизму і яким народ міг би довіряти. Єдиний, хто ще в змозі відновити втрачене владою довіря, — це нинішній прем'єр Віктор Ющенко».

За Лукашенком пильно стежитимуть

Європейський союз «глибоко стурбований» указом білоруського Президента Олександра Лукашенка «Про деякі заходи з удосконалення порядку одержання і використання іноземної гуманітарної допомоги», йдеться в заяві ЄС, яку зробила від імені союзу Швеція — країна, що нині в ньому головує.

Про новинку від білоруського лідера «ГУ» писав минулого тижня. Спостерігачі вважають, що указ Лукашенка є «подарунком» білоруській опозиції, котра значною мірою залежна саме від закордону. Що поробиш: наближаються президентські вибори, треба перемагати, мета традиційно виправдовує методи. Навіть якщо указ, як це вважає Брюссель, «сигналізує відхід від задекларованого бажання діалогу з міжнародною спільнотою і може призвести до подальшої самоізоляції» Білорусі. Тому, йдеться в заяві, «ЄС закликає білоруське керівництво скасувати декрет». Ну а союз обіцяє, що «пильно стежитиме за переліком виборчим процесом, і закликає уряд Білорусі створити політичні умови для чесних і вільних виборів».

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Розумні голови стануть ще цінніші

Ініціатива німецького уряду щодо надання так званих Green Card — «зелених карт» для спеціалістів у сфері інформаційних і телекомунікаційних технологій із країн Східної Європи, особливо з Росії, Білорусі та України, а також з Індії дала добрі результати. За ті шість місяців, що Німеччина прочинила двері на ринок праці для громадян країн, які не є членами Європейського союзу, 82% роботодавців стверджують, що їхні підприємства стали конкурентоспроможніші. Одна третина змогла збільшити інвестиції, а багато хто — навіть розширити справу. В основному всі задоволені новими працівниками.

Прийом на роботу тільки перших 5 тисяч комп'ютерників дав змогу створити 17 тисяч 500 робочих місць. 12 тисяч 500 із них зайняли громадяни Німеччини.

Потреба в таких спеціалістах не закрита. Німецькій індустрії терміново потрібні майже 200 тисяч комп'ю-

терників. Тільки Баварія, наприклад, готова прийняти 42 тисячі програмістів, інформатиків та експертів. Але ж бо кожен з них потребує для обслуговування ще майже два робочі місця, які займуть німецькі громадяни, що за багатомільйонного безробіття надто важливо.

Проте доводиться констатувати: охочих працювати в Німеччині не так багато, як передбачалося. Хоча формальності в'їзду та прийому іноземних комп'ютерників на роботу скорочено до мінімуму — на це тепер потрібно лише 6 тижнів. Наприклад, з Росії, Білорусі, України та країн Балтії за півроку приїхало лише 836 осіб. Це німців здивувало, адже відомо: таких спеціалістів у країнах колишнього Радянського Союзу досить багато і рівень їх підготовки високий.

Причини встановити легко. Конкурент, — а ним у цій галузі є США, — не дремає. Америка діє розумніше та гнучкіше, пропонує вигідніші

умови для прибулих по «зеленій карті»: вона не обмежує перебування в країні лише 5 роками, як це робить Німеччина, платити здебільшого вищу зарплату, а буває, що й доучує спеціалістів, які їй підходять або вона бачить у них перспективу.

Тому Німецький союз з вивчення ринку вимагає від уряду скасувати обмежувальний п'ятирічний термін перебування в країні по «зеленій карті», а також не обмежувати 100 тисячами марок річний заробіток комп'ютерників, які не мають вищої освіти. А оскільки уряд готує до літа закон про запрошення до країни представників інших професій, союз пропонує поширити ці правила й на інші ринки. Підприємці таку пропозицію підтримують, вони вже тепер готові укладати договори з іноземними спеціалістами на триваліший термін і доучувати їх за потреби.

Валентина ПИСАНЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Хроніка. Факти. Події

■ Єсентуки

Кількість жертв терактів збільшилась

Загальна кількість жертв терактів у містах Мінеральні Води та Єсентуки Ставропольського краю і в селищі Адиге-Хабль Карачаєво-Черкеської республіки сягнуло 23 осіб. У неділю ввечері в лікарні помер чоловік, а в ніч на понеділок — жінка похилого віку.

■ Тетово

Наступ

Збройні сили Македонії розпочали наступ на позиції албанських бойовиків на околицях міста Тетово. Крім того, за згодою НАТО македонський уряд увів війська до буферної зони на кордоні з Косово. Прогнозують, що наступ триватиме ще два дні.

■ Скоп'є

Глава НАТО вимагає переговорів із сепаратистами

З цією метою Джордж Робертсон і генсекретар ЄС з питань зовнішньої політики та безпеки Хав'єр Солана прибули до столиці Македонії Скоп'є.

■ Сеул

Міністрів — у відставку

Президент Південної Кореї Кім Де Джунг зробив перестановки в уряді, звільнивши майже половину міністрів. Тим самим він спробував пом'якшити зростаюче в народі невдоволення рішеннями міністрів у сфері економіки і внутрішньої політики.

■ Найробі

58 школярів загинуло

Уночі спалахнула пожежа в середній школі округу Мачакос на сході Кенії. Діти згоріли в загальній спальні.

■ Гавана

Розсекречені матеріали

На Кубі розсекречено документи кубинської розвідки. Вони стосуються життя та діяльності Фіделя Кастро під час інтервенції на острів півторатисячного загону найманців 40 років тому.

■ Анкара

Пікассо знову «сплив» у Туреччині

Турецька поліція повідомила про вилучення двох картин Пікассо. Під час спроби їх продажу затримано чотири особи, серед них — племінник і водій депутата парламенту. За останній рік у Туреччині було вилучено вісім картин іспанського художника.

■ Осака

Новий підземний поштовх

Учора вранці неподалік міста Осака зареєстровано новий землетрус силою 5,2 бала за шкалою Ріхтера. Перший поштовх стався в суботу. Тоді 2 особи загинули і щонайменше 183 дістали поранення.

■ Амман

Не домовилися

Міністри закордонних справ арабських країн не змогли переконати представників Іраку та Кувейту дійти згоди щодо питання економічної блокади Іраку. Отже, це питання знову обговорюватимуть на щорічному саміті глав арабських держав.

Уперше після смерті Асада

Палестинський лідер Ясір Арафат і сирійський президент Башар Аль-Асад зустрінуться сьогодні поза рамками саміту арабських країн. Це буде перша зустріч глав Сирії та Палестини відтоді, як Башар Аль-Асад прийшов до влади.

На знімку: лідер Лівії та король Йорданії серед учасників саміту.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформгентств.

ПОЛІТИКА

Який у нас зміст свободи слова?

Щодня засоби масової інформації згадують про свободу слова. Питання «Свобода висловлювань і функціонування парламентської демократії в Україні» нещодавно розглядала сесія Парламентської асамблеї Ради Європи.

Корумпований, кримінальний розгул знаходить поживу у загальному падінні морально-етичного, національно-духовного рівня, адже поняття честі, совісті, гідності, елементарної порядності висміюються як релікти минулого. Ці високі засадничі категорії у людських стосунках підмінюються вільно конвертованою валютою, за яку все продається і купується.

Аморальністю просякнутий економічний аспект свободи слова, якщо він зв'язаний на державні і бізнесові структури, тобто на людей, у яких є влада і гроші. Їх у суспільстві найменше, але вплив досить вагомий. Вони будь-що намагаються втримати свободу слова у межах свого розуміння, спрямованого на задоволення особистих грошових інтересів. Їх не цікавлять інформаційні, естетичні, культурні, морально-психологічні потреби читачів, слухачів, глядачів. Тому бачимо відвертий чи прихований тиск на журналістів та ЗМІ, які використовують право на свободу слова задля творення соціально справедливої, високодуховної, соборної Української держави.

Та й частина журналістів — громадян України тлумачать свободу слова як уседозволеність і застосовують її для самовизначення, корпоративної вигоди, яка нерідко перетворюється на політичне блюзнір-

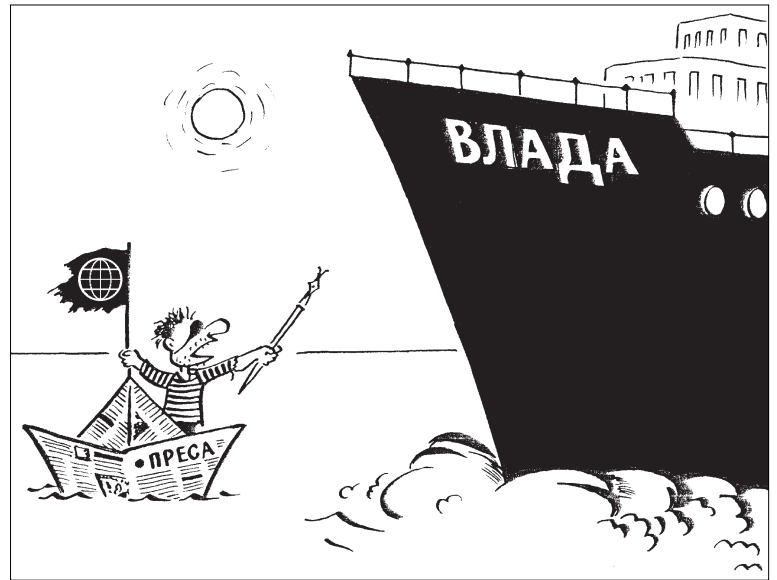
ство. Спираючись на Конституцію України, де зафіксовано право кожного на свободу думки і слова, вільне вираження своїх поглядів та переконань, ці трубадури ведуть потужну пропагандистську кампанію, спрямовану на розкол українського народу, на розпалювання недовіри й ворожнечі між «західняками» і «східняками». Так було, наприклад, коли в окремих наших та російських ЗМІ обговорювали псевдоісторичний і псевдодокументальний фільм «СС у Великобританії», показаний по британському (!) каналу ITN в січні ц. р. Головні ознаки цього фільму — перебріхування, підтасовка, упередженість. Та це «правдолюбів» не цікавить. Для них важливо вилити яйнайбільше бруду на галичан, на усіх українців, спалюючи їх перед світом. Зрозуміло, що ця антиукраїнська брехлива агітка була вигідна нині певним силам поза Україною і в межах України.

В Україні, на жаль, є журналісти, політики, які використовують свободу слова для руйнування у громадян державницького мислення, розмивання національних почуттів, для морально-психологічного припущення, політико-ідеологічного цюкування українськості, насаджування психології холопства, малоросійської меншовартості. Вони причетні до того, що триває цілеспрямова-

ний наступ на національну сутність, на життєве поле українства. Українців в Україні відсувають за межу національного життя, а ми, сповідуючи закони про свободу слова, керуючись хворобливою сором'язливістю, гіпертрофованою чемністю, історично успадкованими страхами образити Москву, зачепити її інтереси, не даємо організованої відсічі патологічному засиллю чужого стилю життя, російської й англомовної культури.

Іван Дзюба справедливо зазначив: воістину трагічним є те, що українська культура і мова мають утверджуватися серед обставин глибокої моральної і поведінкової деградації суспільства. Використовуючи гуманні українські закони, українофоби майстерно, витончено керують, цілеспрямовано диригують всеохопним наступом на українську мову, культуру, духовність, національні традиції, звичаї. Зовнішні і внутрішні недруги України всіляко намагаються не допустити психологічної деколонізації кожного українця.

Унікальна складність будівництва Української держави створює для свободи слова багато проблем: правових, політичних, економічних, морально-психологічних. Створюючи передумови для забезпечення свободи думки і слова, не маємо жодного права дозволяти свободу спотворення історичної правди, паплюження видатних українських діячів. Рішуче мусимо перепинити свободу наклепу, зневаження української мови, національно-

духовних вартостей, жовчний розгул українофобії.

Парадокс: свобода, на вітвар якої впродовж віків покладено не одне життя, у самостійній Україні воює проти її незалежності, духовності, культури. Тим часом європейські організації не лише не знають ступеня зрощення нашого суспільного життя, не розуміють українську мовну ситуацію, а й керуються — не завжди адекватно — лише абстрактними «правами людини», нехтуючи права корінної української нації на самозбереження. Потрібно вести таку соціогуманістичну політику, котра не нівелювала б права нації з правами людини, а комплексно б їх розв'язувала.

Інформація — надзвичайно продуктивна і надзвичайно руйнівна сила. І якщо свобода слова призводить до того, що українці на власній землі не почувуються господарями, то що це за свобода, кому вона належить? Свобода слова мусить бути законодавчо не лише окреслена, а й нормована, щоб розвивалися кращі традиції демократизму, а не свавілля чи антиукраїнське ідеологічне піратство. Водночас має бути розроблено ґрунтовний правовий механізм захисту свободи слова від будь-яких обмежень його добротворчої енергії.

Василь ЛИЗАНЧУК,
професор Львівського
національного університету
імені Івана Франка.
Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Столиця вирішила розправити крила

Самоврядування

Спершу до редакції надійшло обурене повідомлення прес-служби Київської обласної ради. В ньому — невдоволення рішенням, яке прийняла Київська міська рада про подання до Верховної Ради України стосовно включення до меж міста Києва села Новосілки Києво-Святошинського району і міста Вишгорода (це вже інший район області. — Я. Г.). «Розгляд цих питань на сесії Київміськради без урахування думки жителів Києва вважаємо незаконним і провокаційним, націленим на відвернення жителів столиці від тих багатьох проблем, які існують у діяльності міської влади», — констатують автори заяви Київоблради.

А за кілька днів до редакції надійшов лист іншого змісту. Його підписали голова робочої групи М. Василенко і голова ради ветеранів війни та праці В. Скрипник із села Новосілки. Вони сповістили, що написали за дорученням односельчан, переважна більшість яких з радістю сприйняла рішення Київміськради про приєднання їхнього села до Києва.

Різні адміністративні, господарські й інші установи, до яких час від часу звертаються сільчани, розташовані на околиці Києва, в інших містах і селищах області. Дістатися до них важко. Взагалі медичне обслуговування, транспортне забезпечення мешканців села, телефонізація не відповідають вимогам і не поліпшуються. З цих та інших причин питання про приєднання села до Києва новосілкивці порушують уже протягом 15 років. Ось чому вони з вдячністю сприйняли рішення Київської міськради про приєднання до депутатів Верховної Ради України підтримати його.

Звісно, не лише бажанням новосілкивців керувалася Київміськрада, приймаючи згадане рішення. Посилаючись на кілька законодавчих актів, враховуючи рішення Чабанівської селищної ради (її підпорядковані Новосілки), звернення членів територіальної громади села, інтереси його мешканців, у прийнятому рішенні міськрада висловила й свою зацікавленість у приєднанні села до Києва. А саме: потреба соціально-економічного розвитку столиці України, необхідність розв'язання спільних екологічних проблем, урахування світового досвіду, територіального розвитку та організації управління столицями

держав. Така аргументація наводиться і в рішенні Київської міськради щодо порушення питання про включення до меж Києва м. Вишгорода.

Обома рішеннями Київська міськрада доручила своєму виконавчому органу — міській держадміністрації — підготувати подання до Верховної Ради. Та ці подання випередив лист голови Київоблради Анатолія Засухи до Голови Верховної Ради Івана Плюща. Цікаві деякі неузгодженості у наведених документах.

Перша. Приміром, у листі облради чомусь немає згадки про рішення Чабанівської селищної ради. То було воно насправді чи ні?

Друга. У листі облради є така констатація. У Вишгороді і Вишгородському районі 16 квітня минулого року відбулися дорадчі опитування з приводу включення міста до меж Києва. Підтримало цю пропозицію ніби лише 41,8 відсотка мешканців Вишгорода, а 83,3 відсотка мешканців району (без урахування м. Вишгорода) висловилися проти такої пропозиції. Отже, результати промовисті й не потребують коментарів. А у Києво-Святошинському районі опитування не проводили взагалі. Питання про зміну меж не розглядалося на сесіях Вишгородської і Києво-Святошинської районних та обласної рад.

А отже, у листі стверджується: «Розгляд цих питань без попереднього погодження з обласною радою на сесії Київміськради вважаємо популістським і провокаційним, націленим на збурення населення області...» Проте у рішенні Київської міськради враховують результати Вишгородського міського дорадчого опитування, яке затверджене рішенням

Але їх одразу
намагається підрізати
влада столичної області

його міськради! Виходить, чиїсь дані про результати опитування не відповідають дійсності.

Є у листі ще одна дивна цікавинка, якою він починається. Обласна рада про рішення Київської міськради, з'ясувалося, дізналася із засобів масової інформації...

У відповіді Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Верховної Ради України голові Київоблради наголошується на необхідності розглядати питання адміністративно-територіального устрою на підставі лише чинного законодавства та наявної практики. А отже, Верховна Рада не зможе розглянути питання про включення до меж Києва села Новосілки і міста Вишгорода без подань обласної, відповідних районних і Вишгородської міської рад. А ще до подань обов'язково потрібно додати обґрунтування доцільності пропозицій, економічні характеристики та картографічні матеріали.

А яку відповідь отримає Київміськрада? Це залежатиме від матеріалів, які вона направить до Верховної Ради. Але ж без подань з обласної ради парламент не зможе навіть розглядати це питання?

А може, Київській міській владі вдасться якимось чином довести доцільність такого акту, «виходячи з потреб соціально-економічного розвитку столиці України» та інших аргументів, зокрема Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ»?

Одне ясно і без додаткового нашого з'ясування — процес намітився складний. І може, справді, як писав Анатолій Засуха, розгляд подібних питань до прийняття Закону України «Про адміністративно-територіальний устрій України» є передчасним і недоцільним? Та ще невідомо, на які кроки здатний і підє голова Київміськради Олександр Омельченко. Судячи з таких потужних аргументів, рішення на Хрещатику не даремно приймали. Тільки де ж та розумна, мирна і злагоджена середина в інтересах, можливо, не лише столиці, а й людей, які живуть у тих самих Новосілках і чекають?..

Яків ГАЛЧЕНКО.

Київ—Київська область.

Готується законопроект

Жінкам — короткий робочий день

Для жінок, які мають дитину віком до 14 років, робочий день може зменшуватися на одну годину, для матерів двох і більше дітей до 14 років або дитини-інваліда — на дві години. Це передбачає законопроект про внесення змін до статті 51 Кодексу законів про працю України, поданий до парламенту головою Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи Юрієм Самойленком (фракція Партії зелених). Скорочена тривалість робочого часу, згідно з проектом закону, може встановлюватися за рахунок власних коштів на підприємствах та в організаціях.

Законопроект, за словами Ю. Самойленка, не вимагає додаткових коштів з держбюджету. «Це потребує лише нормальних ділових стосунків у межах колективу», — вважає депутат. Звісно, чи зможе жінка-мама «законно» піти з роботи на годину раніше, залежатиме від конкретного керівника підприємства чи установи. Адже законопроект є скоріше добрим побажанням, ніж наказом. Однак Ю. Самойленко переконаний: «Ті керівники, які думають не про сьогочасний прибуток, а про майбутнє держави і дітей, обов'язково підуть на такий крок». І сподівається, що запропоновані зміни підтримають усі фракції та групи в парламенті. «Знаючи з життєвого досвіду фізичні можливості жінок, цей захід сприяв би підвищенню загальної продуктивності праці, — каже Ю. Самойленко. — Прийняття таких змін до закону, без сумніву, сприятиме зміцненню молодих сімей та стимулюватиме їх до народження дітей».

Утім, реалії сьогодення свідчать про інше: через пільги, які вже гарантовано жінкам чинним законодавством, жінки на ринку праці менш конкурентоспроможні, ніж чоловіки. Саме жінки найбільше потерпають від скорочень і безробіття: вони становлять 56 відсотків усіх офіційно зареєстрованих шукачів роботи. Чи не призведуть нібито добрі наміри до посилення цих тривожних тенденцій?

Юліана ШЕВЧУК.

Бальзам «Український орнамент» визнано кращим національним бальзамом

Вітчизняний стиль

Бальзам, що воює з хворобами

Справді, «Український орнамент» з маркою Шпанівсько-го експериментального заводу харчових екстрактів визна-но кращим національним бальзамом. Виробництво його освятила і благословила Українська православна церква.

Вживати бальзам у чистому вигляді або як добавку до кави, чаю, інших напоїв, особливо весною, коли організм через нестачу вітамінів вкрай ослаблений, радять і директор заводу Пет-ро Тиркус, і провідний науковий співробітник Українського цен-тру гієни МОЗ України кандидат медичних наук Ольга Оль-шевська, яка вважає шпанівський бальзам (його рецептура впродовж багатьох років розроблялася і досліджувалася вче-ними України та НВФ «Фітотатум») чудовим засобом для зміц-нення імунної системи.

Його унікальна фітокомпозиція містить сімнадцять лікар-ських рослин (коріння, листя, квіти, плоди), що їх з давніх-давен використовували у народній медицині: ромашку, ли-

пу, череду, нагідки, м'яту, подорожник, звіробій, деревій, шипшину, фенхель, аніс, кульбабу, алтей, оман, солодку, кропиву, а також натуральні соки — горобиновий і чорноп-лідного robinovий та витяжку волоського горіха молочно-воскової стиглості. Життєва сила бальзаму — у біологічно активних речовинах, які екстрагуються з рослин і необхідні організму людини: вітаміни, макро-і мікроелементи, ду-бильні і пектинові сполуки, глікозиди, ефірна олія тощо. Ві-таміни, що входять до складу рослин (С, групи В, РР, К, Е, каротин та ін.), відіграють важливу роль у побудові фермен-тів, без яких не можуть здійснюватися біохімічні процеси в органах і тканинах, і сприяють зміцненню імунної системи та стійкості організму проти захворювань. Тому бальзам «Український орнамент» науковці радять вживати хоча б двічі на день по столовій ложці за півгодини до їжі.

Адреса виробника бальзаму: 35301, с. Шпанів Рівнен-ської області, вул. Заводська, 1, ШЕЗХЕ, тел. (0362) 22-21-02, тел./факс 22-07-63.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Знак біди

Запишіть мене у волоцюги

У Дніпропетровську за офіційними даними 114 підлітків не ходять до школи. Як повідомив заступник міського голови Павло Куделя, щодня зат-римують бездомних дітей-волоцюг. Загалом в облас-ті, за неофіційними даними, не охоплених навчанням щонайменше 500 хлопчиків та дівчаток. Не випадково прокурор

області Володимир Шуба нещодавно проблему дитячої недоглянутості відніс до найгостріших.

Уже після прокурор-ського попередження в П'ятихатках троє підлітків серед ночі вирізали цілу сім'ю.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Оголошення

Повідомлення
Акціонерне товариство «Українська охоронно-страхова компанія», Малопід-вальна, 5, тел.457-80-80, факс 457-80-81.
23 березня 2001 року на чергових загаль-них зборах акціонерів АТ «Українська охо-ронно-страхова компанія» було прийнято од-ноостаннє рішення про збільшення статут-ного фонду на 1000000 (один мільйон) гривень шляхом реінвестиції дивідендів (протокол № 12). Заяви від акціонерів з бажанням на-правити свої дивіденди на збільшення статут-ного фонду отримані на загальних зборах. Прості іменні акції випускаються у кількості 10000 штук номінальною вартістю 100 грн.
Сертифікати простих іменних акцій акціо-нери зможуть отримати протягом шести мі-сяців після реєстрації випуску акцій, за ад-ресом: Малопідвальна, 5. Акціонерам при собі мати документ, що посвідчує особу. Уповноваженим особам, крім того, мати до-ручення.
Телефон для довідок: (044) 457-80-80.
Президент АТ «УОСК»

ОАО «Новомосковский трубный завод»
сообщает:
Простые векселя, выданные ОАО «НМТЗ» 29.12.1998 года под номерами:
№ 65305545356959;
№ 65305545356960;
№ 65305545356961;
№ 65305545356962.
ДАЕК «Днепрооблэнерго» г. Днепро-петровск, считает недействительными.

До уваги акціонерів ЗАТ «Білі Роси»
16 травня 2001 року відбудуться загальні збо-ри акціонерів закритого акціонерного товариства «Білі Роси» за адресою: м. Київ, просп. Науки, 1.
Початок зборів о 12.00, реєстрація учасників зборів з 9.00 до 11.30.
Порядок денний:
1. Затвердження річних результатів діяльності ЗАТ «Білі Роси».
2. Реорганізація ЗАТ «Білі Роси» шляхом при-єднання до ЗАТ «Київська кондитерська фабрика ім. К. Маркса».
3. Затвердження договору про приєднання ЗАТ «Білі Роси» до ЗАТ «Київська кондитерська фаб-рика ім. К. Маркса».
4. Затвердження передаточного акта (балан-су).
5. Ліквідація ЗАТ «Білі Роси» в зв'язку з прове-денням реорганізації шляхом приєднання до ЗАТ «Київська кондитерська фабрика ім. К. Маркса».
6. Прийняття рішення про проведення деномі-нації акцій ЗАТ «Білі Роси» в зв'язку з реорганіза-цією.
Правління.

До уваги акціонерів!
АТ «Ватутінський м'ясокомбінат» повідомляє про скликання чергових загальних зборів акціонерів, що відбудуться 15 травня 2001 року об 11.00 за адресою: Черкаська обл., м. Ватутіне, вул. Індустріальне шосе, 1.
Порядок денний:
1. Звіт правління за підсумками фінансово-госпо-дарської діяльності Товариства за звітний період.
2. Звіт Спостережної ради та ревізійної комісії про підсумки фінансово-господарської діяльності Тovarи-ства за звітний період.
3. Затвердження річного звіту та балансу Тovarи-ства за звітний період.
4. Затвердження порядку розподілу прибутку за звітний період та нормативів планового розподілу при-бутку на 2001 рік.
5. Затвердження змін та доповнень до Статуту та внутрішніх положень Товариства.
6. Довідки до складу органів управління та контро-лю Товариства.
7. Про участь у створенні торговельного підприєм-ства.
Реєстрація акціонерів та їх представників буде про-водитися з 9.00 до 10.45 за місцем проведення зборів. Для реєстрації учасникам необхідно мати при собі паспорт або інший документ, що засвідчує особу. Представникам акціонерів додатково потрібно мати доручення, оформ-лене згідно з вимогами чинного законодавства.
Довідки за телефонами: (04740) 6-21-41, 6-23-29.
Правління ВАТ «Ватутінський м'ясокомбінат»

До уваги акціонерів
Закритого акціонерного товариства «РУР ГРУП С. А.»
ЗАТ «РУР ГРУП С. А.» повідомляє, що загальні збори акціонерів проводити-муться щомісячно 30 числа за адресою: м. Кіровоград, вул. Мурманська, 11.
Початок зборів о 16 годині.
Реєстрація акціонерів о 15 год. 30 хв.
Порядок денний:
1. Внесення змін та доповнень до установчих документів товариства.
2. Запровадження звітів товариства і його філій.
3. Створення та ліквідація філій і затвердження їх положень.
4. Обрання, переобрання та погодження керівних, контролюючих та посадо-вих осіб.
5. Затвердження договорів.
6. Різне.

Арбітражний суд Дніпропетровської області порушив спра-ву № Б26/2/182-98 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Дніпротекстиль» (49013, м. Дніпропетровськ, вул. Будівельників, 25, розрахунковий рахунок № 260033100275001 в ДОФ АКБ «Укрсоцбанк», код 01552167, МФО 305017).
Кредиторам, а також можливим санаторам направити зая-ву з майновими вимогами до боржника у місячний термін з дня опублікування даної об'яви за адресою: 46900, м. Дніпро-петровськ, вул. Куйбишева, 1а, Арбітражний суд Дніпропет-ровської області.

ВАТ Страхова компанія «Правекс-Страховання»
повідомляє, що 07.05.2001 р. о 14.00 за адресою: м. Київ, вул. Паркова дорога, 3/5 відбудуться загальні збори акціонерів з **порядком денним:**
1. Звіт правління про підсумки роботи ВАТ за 2000 р.
2. Звіт ревізійної комісії про роботу ВАТ у 2000 р.
3. Затвердження річного звіту за 2000 р.
4. Різне.

ВАТ Акціонера Страхова компанія «ЩИТ-SCUTUM»
повідомляє, що 08.05.2000 р. об 11.00 за адресою: 01021, м. Київ, вул. Паркова дорога, 3/5 відбудуться за-гальні збори акціонерів з **порядком денним:**
1. Звіт правління про підсумки роботи ВАТ за 2000 р.
2. Звіт ревізійної комісії про роботу ВАТ у 2000 р.
3. Затвердження річного звіту за 2000 р.
4. Різне.

Міністерство Економіки України **Агентство з питань банкрутства**
Регіональний економіко-правовий центр з питань банкрутства
постійно проводить набір слухачів за фахом:
АРБІТРАЖНИЙ КЕРУЮЧИЙ
(розпорядник майна, керуючий санацією, ліквідатор)
Вартість 2000 грн.
Акредитовані випускники нашого центру мають право на укладання договорів з Агентством з питань банкрутства
ПОСЛУГИ АРБІТРАЖНОГО КЕРУЮЧОГО ПО СПРАВАХ З БАНКРУТСТВА
Адреса центру: 01006, м. Київ, вул. П. Любченка, 15, к. 515, 517, 519
Довідки за телефонами:
(044) 261-14-95, 261-14-98, 456-70-71, 244-57-03
e-mail: information@BankruptcyAgency.kiev.ua

ПП «ФІЛТЕФ» повідомляє про ліквідацію підпри-ємства, код ЄДРПОУ 21701617. Претензії прийма-ються за адресою: м. Київ, вул. Каунаська, 10а про-тягом одного місяця з дня публікації оголошення.

ЗАТ «Продовольча спілка» повідомляє:
15.05.2001 р. о 10.00 за адресою: Донецька обл., м. Дружківка, вул. Космонавтів, 67 відбудуться загальні збори акціонерів товариства.
Порядок денний:
1. Визначення та затвердження оцінки майна, що приймається в оплату акцій додаткової емісії.
2. Внесення змін до Статуту товариства у зв'язку з додатковою емісією акцій.
Проект змін до Статуту:
«Общество имеет Уставный фонд в размере 336000 грн., поде-ленный на 44800 простых именных акций номинальной стоимо-стью 7 грн. 50 коп.»
Реєстрація акціонерів, що прибули для участі у загальних збо-рах, буде проводитись в день і за місцем проведення загальних зборів з 9.30 до 10.00.
Дирекція ЗАТ «Продовольча спілка».

Арбітражним судом Харківської області. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Дер-жпром, 8-й під'їзд) порушено справу № 2349/2-30 про банкрутство ТОВ «Скліс» (61030, м. Харків, вул. Біологічна, 7) код за ЄДРПОУ 25177461, п/р 2600830170 в ХОУ Ощадбанку, МФО 351823.
Розпорядником майна призначено арбіт-ражного керуючого Костенка Романа Вале-рійовича (ліцензія № 110 від 17.10.2000 р.). Претензії кредиторів і можливих санаторів приймаються протягом одного місяця з дня публікації.

КП «Вест» м. Кам'янець-Поділь-ський повідомляє, що припиняє свою діяльність. Претензії кредиторів приймаються протягом місяця за телефо-ном: 2-12-28.

Общество с ограниченной ответственностью **«Центр социологических исследований и серти-фикации»** — ЛТД (код 28866579) сообщает о своей ликвидации. Претензии принимаются в течение меся-ца со дня публикации объявления по тел.: 244-49-98.

Частное Предприятие **«Укревро-сервис»** сообщает о своей ликвида-ции. Все претензии юридических и частных лиц принимаются в течение месяца.

Арбітражний суд Київської області (01033, м. Київ-33, вул. Желянська, 58б) порушив справу № 36/126-01 про банкрутство Від-критого акціонерного товариства «Борис-пільське ремонтно-транспортне підприєм-ство», Київська обл., м. Бориспіль, вул. Київ-ський шлях, 14. Р/р 26002200189001 в Бориспільському відділенні АКАБ «Україна», МФО 321079, код ЗКПО 3744184.
Розпорядником майна боржника призна-чено Рамазанова Сергія Григоровича (м. Ки-їв, вул. Бориспільська, 12б).

Арбитражный суд Донецкой области (г. Донецк, 6-р Пушкина, 34) возбудил дело о банкротстве № 18/296 Малого предприятия «Буковина» (г. Донецк, ул. Б. Магистраль-ная, 34) р/с 26003301590341 в Пролетар-ском отделении ПИБ г. Донецка, МФО 334301, код ОКПО 20375280.
Распорядитель имущества Вишневская Н. Н., лицензия № 058.
Претензии кредиторов и заявления са-наторов принимаются судом на протяже-нии одного месяца со дня публикации объ-явления.

ВАТ «Полонина»
повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 18 травня 2001 року за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Промислова, 25.
Початок зборів о 14.00. Реєстрація акціоне-рів почнеться о 13.00.
Порядок денний:
1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2000 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії та Спостережної Ради.
3. Затвердження результатів роботи това-риства за 2000 рік.
4. Про викуп власних акцій та дивіденди.
5. Затвердження внутрішніх документів в новій редакції.
Для реєстрації учасникам зборів необхідно мати документ, що підтверджує особу, пред-ставникам акціонерів доручення.
Тел.: 2-43-51.
Правління.

ПІСЛЯ ВИХІДНИХ Мелодії скіфського степу

Співочі голоси України

Торік я побував на неординарному для нашого часу заході — підбитті підсумків роботи поштовиків Кіровоградщини. По-перше, проводився він на природі — в затишній оздоровниці «Гусарське урочище». По-друге, ділова нарада плавно переросла в свято: працівники пошти влаштували чудовий огляд художньої самодіяльності. Сміялися, співали і танцювали кіровоградці два дні!

«То скільки це в краї самотніх талантів?» — подумалося тоді.

З'ясується, 30 тисяч. Ця цифра пролунала минулої суботи в Палаці «Україна». Тут проходив творчий звіт майстрів мистецтв і колективів художньої самодіяльності Кіровоградської області.

«Легенди скіфського степу» — так називалася концертна програма, підготовлена народними артистами України А. Коротковим, В. Похилеком, заслуженими діячами мистецтв Г. Єременком, Ю. Любовичем і народним художником Л. Хіміч. І, треба зазначити, організатори зі своїм завданням упоралися — глядачеві вони ненав'язливо представили фрагменти історії краю, його нинішні будні, зазирнули у день прийдешній.

— Дуже й дуже непросто було вибрати колективи для звітнього виступу, — сказав у перерві концерту начальник управління культури облдержадміністрації Юрій Компанієць. — Наш край здавна славиться людьми, які вміють, як то кажуть, і за плугом ходити, і танцювати.

Це вже точно! В 33 номерах майже чотиригодинного концерту кіровоградці демонстрували свою любов до життєстверджувальної пісні та запального танцю. А такі колективи, як заслужений ансамбль народного танцю «Ятрань» (керівник В. Босий), хор «Горлиця» (Н. Медведєва), оркестр народних інструментів обласної філармонії (М. Кваша), народний хореографічний ансамбль «Пролісок» (А. Коротков), оркестр театру української музики, пісні й танцю «Зоряни» (Д. Притула) та інші своїми яскравими виступами можуть задовольнити смаки найвимогливішого глядача. І не тільки столичного. Шкода, що можливості гастролювати у них обмежені, а такі фестивалі рідкісні...

Тим приємніше, що це не зупиняє в розвитку відомі колективи: вони вдосконалюють свою майстерність із надією та вірою в те, що таланти виконавців буде

обов'язково затребувано.

Сьогодні, як ніколи, ми маємо бути вдячні колективам і керівникам підприємств, з яких виходять талановиті співаки і танцюристи. Зокрема, ВАТ «Гідросила» («Ятрань»), ВАТ «Червона зірка» (хорова капела), залізничникам Знамянки (хор «Барвінок»), шахтарям Олександрії (ансамбль «Мелодія») та ін. Бо, як пролунало зі сцени того вечора, все темне й зле зникає, а надії на світле майбутнє залишаються. Залишаються пісні — душа народна, її хранителі та пропагандисти. Такі, як А. Бондаренко, А. Балащенко, С. Дюмін, А. Пригара, Ю. Ніпка, В. Фулга та багато, багато інших.

Особливим рядком — ім'я Антоніни Червінської. Її неповторний душевний голос підкорив серця шанувальників української пісні не тільки нашої країни, а й далекого зарубіжжя кілька десятиріч тому. І не дивно, що саме Антоніну Червінську, народну артистку України, визнано переможницею конкурсу газети «Голос України».

Іван ІЛЛЯШ.

Нумо, конкуренти, посуньтеся!

Анатомія інвестицій

Одеса пиво полюбляє, мабуть, більше, аніж будь-яке інше українське місто — дається взнаки багаторічна звичка втамовувати спрагу особливо спекотної тут літньої пори, що поширилася й на пору прохолоднішу. Та останніми роками місто мусило задовольнитися здебільшого привозними напоями — ту-тешній ринок поділили поміж себе київська «Оболонь», запорізький «Славутич», миколаївський «Янтар», харківська «Рогань», ще дехто з «чужинців».

Самолюбиві одесити, залюбки смакуючи їхню напої, не забували при цьому дорікнути: а де наш «Гамбринус», де «Чорномор»?

Оті нарікання було, певно, почуто. Бо торік вигулькнув, нарешті, із забуття «Гамбринус»: оновивши виробництво й технології, він запропонував споживачам доволі приємні «Ланжерон» і «Капітан», «Портофранківське» і «Бархатне», інші сорти пива. А нещодавно «увірвався» у шільний пивний ринок «Чорномор», його напої впевнено почали тіснити продукцію іменитих «чужинців».

— Передусім «винні» іноземні інвестори, — пояснює отой раптовий прорив генеральний директор пивоварні «Ефес Україна» Едуард Мальцев.

А до чого тут, запитаєте, якась там «Ефес Україна»? Завод «Чорномор» спорудили в степу між Одесою та Іллічівськом чеські фахівці пивних справ у 1984 році. На доволі високому, як на той час, технічному й технологічному рівнях. Та молоде підприємство, що тільки-но спиналося на ноги, майже одразу потрапило у смугу невезіння: партійні глашатаї «протиалкогольної кампанії» зарахували до сімейства «зеленого змія» й безневинне пиво. Далися взнаки й деякі внутрішні негаразди. Отож у нові — ринкові — відносини «Чорномор» вступав, мов той велет на глиняних ногах, програвачи за всіма статтями хай і віддаленим від При-

чорномор'я, та досвідченішим і спиритнішим. І хтозна, скільки ще довелося б йому ходити в аутсайдерах, якби на перспективне, затиснуте міськими кварталами, підприємство не звернула уваги доволі відома на світовому ринку пивоварна компанія «Ефес Беверідж груп» на чолі з її президентом Мухтаром Кентом. У результаті переговорів з акціонерами ВАТ «Чорномор» на базі останнього й було створено нову пивоварню «Ефес Україна». А пивну марку залишили звичну — «Чорномор». Докорінно поліпшивши, правда, якість самого напою, що під такою назвою віднедавна й випускається.

Зважаючи на пивні, так би мовити, перспективи пивденних припортових міст та регіону загалом, інвестори не поскупилися і вирішили вкласти у нове виробництво 15 мільйонів доларів. Це дало змогу встановити на підприємстві найсучасніше обладнання світового рівня — фільтри, лінію для розливання, установку ультрафіолетового доочищення води, систему пастеризації, впровадити нову культуру дріжджів, відмовитися від консервантів тощо. А в результаті досягти, зберігши традиційні рецепти, абсолютно нового рівня якості продукції.

Зі створенням пивоварні «Ефес Україна» потужність підприємства відразу зросла втричі, постійну, добре оплачувану роботу тут мають 360 осіб. Щогодини вони розливають пиво кількох сортів у 36 тисяч пляшок. На прилавках воно не залежується, бо дедалі частіше шанувальники піністого напою ще з порога запитують: — «Чорномор» є?

А в планах компанії «Ефес Беверідж груп» — фінансування будівництва в Україні ще кількох заводів такого типу. І мета — спільно з українськими партнерами досягти становища однієї з провідних фірм — виробників пива в нашій країні.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Спорт

Кавалер українського ордена

Протягом доби в Києві з офіційним візитом перебував президент ФІФА Йозеф Блаттер. Він був присутній на матчі збірних України та Білорусі. Після цього в клубі «Будапешт» відзначили 65-річчя високого гостя.

Того дня президента ФІФА прийняв Президент України Леонід Кучма і вручив йому орден «За заслуги» першого ступеня.

У неділю з ранку пан Блаттер знайомився зі стадіоном «Динамо» і заміським тренувальним центром динамівців у Кончі-Заспі. І вже на пресконференції сказав журналістам, що, перебуваючи у 160 країнах (тут він перевершив навіть його святість Папу Івана Павла II), він ще не бачив такого відновно-тренувального центру.

Пан Блаттер подякував за гостинність, широко побажав українському футболу розвитку і процвітання.

Зробив собі подарунок

■ **Бокс.** Минулої неділі нашому славному боксерові Володимирові Кличкові виповнилося 25! Щиро вітаємо гордість України із цим першим у його житті ювілеєм. А сам Володя зробив собі чудовий подарунок: у другому раунді поєдинку в Мюнхені нокаутував американця Дерріка Джефферсона. Українець відстояв звання чемпіона світу за версією WBO у суперважкій категорії.

Тіні — на футбольному полі

■ **Футбол.** Чемпіонат світу-2002. Відбірковий турнір. Європа. **Група 1.** Люксембург—Фарери. 0:2. Югославія—Швейцарія. 1:1. Росія—Словенія. 1:1. **Група 2.** Андорра—Нідерланди. 0:5. Кіпр—Ірландія. 0:4. **Група 3.** Північна Ірландія—Чехія. 0:1. Болгарія—Ісландія. 2:1. Мальта—Данія. 0:5. **Група 4.** Туреччина—Словаччина. 1:1. Азербайджан—Молдова. 0:0. Швеція—Македонія. 1:0.

Група 5. Норвегія—Польща. 2:3 (Кар'ю, Сольск'яер —Олісбеде — два, Карван). Вірменія—Уельс. 2:2 (Минасян, Мовсесьян — Хартсон — два).

Україна — Білорусь. 0:0. **Україна:** Шовковський, Лужний, Несмачний, Головка, Ващук, Дмитрулін (Тимошук, 80), Шевченко, Попов (Воробей, 64), Яшкін, Кардаш, Ребров.

Білорусь: Тумилович, Шумейко, Яскович, Островський, Штанюк, Гуренко, Хацкевич, Белькевич, Милевський, Василюк, Ромащенко (Лаврик, 76).

Попереджено: Островського (66), Ясковича (73), Реброва (88).

Арбітр — Хуан Антоніо Марін (Іспанія).

24 березня. Київ. НСК «Олімпійський». 4 градуси. 79 000 глядачів.

	В	Н	П	М	О
Польща	3	1	0	9-4	10
Україна	2	1	1	5-5	7
Білорусь	2	1	1	5-5	7
Уельс	0	3	1	4-5	3
Вірменія	0	2	2	5-7	2
Норвегія	0	2	2	3-5	2

Група 6. Хорватія—Латвія. 4:1. Шотландія—Бельгія. 2:2. **Група 7.** Боснія—Австрія. 1:1. Іспанія—Ліхтенштейн. 5:0. **Група 8.** Угорщина—Литва. 1:1. Румунія—Італія. 0:2. **Група 9.** Німеччина—Албанія. 2:1. Англія—Фінляндія. 2:1.

Про те, що збірна Білорусі — незручний суперник, усвідомлював, гадаю, і кожний уболівальник, і кожний гравець нашої команди. Але подумки всі ми гуртом, ніде правди діти, заспокоювали себе, мовляв, північних братів ми зрештою мусимо здолати.

Якщо об'єктивно, то нинішня команда України за певними складовими переважає білоруський колектив. Але для того, щоб втілити задумане в життя, заради перемоги потрібно віддати боротьби всю свою енергію і зав'язати до останнього.

Цього, на жаль, не можна сказати про окремих наших «зірок». Інколи замість них на полі ми бачили лише їхні бліді тіні. Чому так сталося? Одряду й не відповісти. Особливо під впливом емоцій. Варто прочакнути, і причини шукати лише після ретельного аналізу дій кожного конкретного виконавця. Але те, що під рукою у Валерія Лобановського та його асистентів була обмежена кількість кваліфікованих гравців, особливо в середній лінії, має тривожити...

Дехто із великих «знавців» поспішив звинуватити на вебсторінках Інтернету Президента України Леоніда Кучму та Олександра Пономарьова, котрий проспівав Держав-

ний гімн України, що вони, мовляв, невезучі. Якби все було так просто, то нам нічого було б переживати. Проте суть невдачі, мабуть, в іншому. А стосовно увертюри до матчу, яка мала високий патріотичний заряд, то вона залишила, як на мене, найкраще враження.

Та конкретніше про футбол. Ніхто, гадаю, не заперечуватиме, що господарі володіли ініціативою впродовж матчу. Створили принаймні з півдесятка голевих моментів. Та всі змарнували. Почав цей сумний перелік Кардаш, який пробив головою зблизка вище воріт після відмінної передачі Яшкіна. Не скористався кількома голевими ситуаціями Шевченко, особливо під завісу поєдинку.

Тим часом гості гостротою в атаці не сапам'яталися, але руйнували зі знанням справи. Тому невиправний оптиміст і прихильник широго атакуючого футболу Едуард Малофєєв цього разу наступив на горло власній пісні. І не приховував радості, що його підопічні,

відтягнувши всі сили в оборону, здобули прийнятний результат на полі серйозного конкурента.

— Старалися показати, що і ми чогось варті, — сказав нестаріючий Едуард Васильович після зустрічі. — Гра вийшла важка. Перевага, безперечно, була на боці українців. І за моментами, і за іншими ситуаціями. Але Господь, либонь, вирішив, що все має завершитися нічиєю. Я задоволений.

Володимир Веремєєв також назвав поєдинок важким. І що українська команда чекала такого перебігу подій. Не забули, що у збірної Білорусі потужний півзахист. Відзначив тренер самовідданість своїх футболістів. Але підвела їх індивідуальна майстерність у моментах, коли треба було ставити крапку.

Обидва тренери зійшлися на тому, що в групі немає фаворита. Навіть збірна Польщі, яка втратила лише очко, не може заспокоюватися. Попереду в кожній команді ще по шість матчів.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України». Зам. 0311054.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54;

відділ реклами — 446-91-37,

441-89-34, 441-89-44;

телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

реклама@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

Internet: http://uamedia.visti.net/golos